

Spolufinancováno
Evropskou unií

Analýza k problematice ohrožených dětí pro SO ORP Nýřany

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Americká 29

301 38 Plzeň

Centrum
pro komunitní práci
západní Čechy

Plzeň 2024

Spolufinancováno Evropskou unií

Obsah

1. ÚVOD	4
1.1. CÍLE DOKUMENTU	4
2. ÚVOD K PROBLEMATICE OHROŽENÍ DĚTÍ A JEJICH ODEBÍRÁNÍ	4
2.1. STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	6
3. SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT	11
3.1. SHRNUTÍ HLAVNÍCH VÝSTUPŮ	12
4. SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	15
4.1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA SO ORP	15
4.2. OBYVATELSTVO	16
5. BYDLENÍ	22
6. NEZAMĚSTNANOST	23
7. ZADLUŽENOST	24
8. TRESTNÁ ČINNOST	25
9. ŠKOLSTVÍ	26
10. SOCIÁLNÍ OBLAST	29
10.1. MAPA VZDĚLÁVÁNÍ – SOCIOEKONOMICKÉ ZNEVÝHODNĚNÍ A DESTABILIZUJÍCÍ CHUDOBA V REGIONECH	31
11. ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP NÝŘANY	32
11.1. CÍLE ANALÝZY	32
11.2. PŘEHLED MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	33
11.3. DRUHY MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	34
11.4. FORMY MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	35
11.5. TYPY MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	36
11.6. CÍLOVÉ SKUPINY MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	38
11.7. MÍSTNÍ A ČASOVÁ DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	42
11.8. NÁVAZNÉ SLUŽBY NABÍZENÉ MÍSTNÍMI POSKYTOVATELI SLUŽEB NA NÝŘANSKU	45
11.9. DALŠÍ SOCIÁLNÍ A DOPROVODNÉ SLUŽBY POSKYTOVANÉ NA NÝŘANSKU	45
11.10. PROBLÉMY A CHYBĚJÍCÍ SLUŽBY NA NÝŘANSKU	47
12. KVALITATIVNÍ ČÁST	48
12.1. OSPOD	48
12.2. ŠKOLY	48
12.3. SOCIÁLNÍ SLUŽBY	49
13. PŘEHLED SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ SO ORP NÝŘANY	49
14. PRŮZKUM POTŘEB NA ŠKOLÁCH V ORP NÝŘANY	54
15. ZÁVĚR	56
SEZNAM ZKRATEK	57
SEZNAM ZDROJŮ	57

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Spolufinancováno Evropskou unií

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu *Multidisciplinární spolupráce v oblasti prevence odebírání dětí z rodin ve venkovských oblastech Plzeňského kraje* na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Nýřany (v textu také jako SO ORP Nýřany, Nýřansko či řešené území) a zaměřuje se na popis aktuální situace v oblasti ohrožení dětí a prevence jejich odebírání v řešeném území. Dokument je tvořen statistickými údaji o daném území v oblasti vybraných společenských jevů, přehledem sociálních služeb působících v této oblasti v řešeném území a analýzou již existujících strategických dokumentů zabývajících se tématem prevence odebírání dětí. Součástí dokumentu jsou také výstupy z místních šetření, a to jak se zástupci škol, sociálních služeb a orgánů sociálně právní ochrany dětí, tak i se samotnými dětmi prostřednictvím průzkumů potřeb na školách z regionu. Dokument je součástí dalších pěti analýz vytvořených ve vybraných SO ORP Plzeňského kraje (Horažďovice, Přeštice, Blovice, Klatovy a Kralovice).

1.1. Cíle dokumentu

Cílem analýzy je přehledně zpracovat vybrané statistické ukazatele o území SO ORP Nýřany a vytvořit tak vstupní rámec pro řešenou problematiku. Dokument je tvořen relevantními daty, která mají vypovídající charakter o řešeném tématu a vývoji těchto jevů v řešeném území. Dokument zároveň mapuje vybrané charakteristiky související se sociálními službami na Nýřansku, které působí v této oblasti. Obsahuje také metaanalýzu již existujících strategických dokumentů, které nějakým způsobem řeší problematiku prevence a vzniku nevyhovujících sociálních podmínek vedoucích k odebírání dětí z rodin. Podstatnou součástí dokumentu jsou i kvalitativní šetření, jejichž cílem je identifikovat místní podmínky i zvyklosti, které dotvářejí systém ochrany dítěte a rodiny na Nýřansku.

2. Úvod k problematice ohrožení dětí a jejich odebírání

Problematika odebírání dětí, potažmo obecně ohrožení dětí, je velice široké a spletité téma. Spadá do něj mnoho různých problémů a podtémat, která se vzájemně překrývají. V této oblasti je v první řadě potřeba rozlišovat ohrožené děti a odebírání dětí z rodin. Ne všechny ohrožené děti jsou nutně z rodin odebírány. Na závažnosti ohrožení dítěte, a tedy i míry tendence odebrání, se podílí velké množství faktorů, které k této problematice více či méně přispívají.

Pojem „ohrožené dítě“ nemá jednotnou definici a vymezení. Obecně můžeme za ohrožené dítě považovat takové dítě, které nemá uspokojeny základní potřeby nebo mu nenaplnění těchto potřeb hrozí. Prostředí či podmínky života dítěte se natolik odchýlily od normy, že mohou bezprostředně ohrožovat jeho vývoj a začlenění do společnosti. Za ohrožené dítě se primárně považuje takové dítě, jež je ohroženo týráním, zneužíváním nebo zanedbáváním.

Spolufinancováno Evropskou unií

Zpráva o příčinách umístování dětí mimo vlastní rodinu z perspektivy orgánů sociálně-právní ochrany dětí¹ z roku 2017 rozebírá míru závažnosti jednotlivých faktorů, do kterých spadá například uvedené týrání či zneužívání dítěte (velmi závažný faktor), zanedbávání výchovy, závislost rodiče na omamných látkách (středně závažný faktor), ale i finanční či bytová situace rodiny nebo konflikty mezi rodiči (méně závažné faktory) a mnoho dalších.

Mezi ty nejčastější důvody odebrání dítěte pak patří, dle výsledků dotazníkového šetření mezi OSPOD v rámci ČR, zanedbání výchovy dítěte (zpravidla se jedná o kumulaci více příčin – zadluženost, nezaměstnanost, užívání návykových látek apod.), výchovné problémy dítěte, vzdání se dítěte, závislost rodičů či týrání atp.

Zpráva Rodina a dítě v kontextu² pracuje s klasifikací problémů, které postihují děti v kategoriích jako jsou komunikační a výchovné problémy, sociální, školní problémy, patologie (alkohol, drogy...) a zdravotní problémy. S problémy ve všech těchto oblastech pak souvisí zejména nezvládané zadlužení rodiny, příjmová chudoba domácnosti či struktura pracovní aktivity rodiny.

Tématem ohrožených dětí se zabývá také aktuální *Zpráva o stavu péče o ohrožené děti v ČR v roce 2023³*. Ta definuje tři hlavní skupiny dětí ohrožených tím, že nebudou jejich potřeby naplňovány v dostatečné míře. Jedná se o:

- děti ohrožené zanedbáváním či špatným zacházením – jedná se o největší kategorii
- děti s náročným chováním – často se prolíná s první kategorií, náročné chování je pak spíše důsledek zanedbávání či zacházení
- děti se zdravotním postižením – spíše z důvodu větší náročnosti uspokojení potřeb, povětšinou nejde o děti, kterými by se měl zabývat systém ochrany dětí

Pokud jde o umístování dětí mimo péči rodičů, maximum takových dětí spadá do první kategorie, potažmo v 9 z 10 případů jsou důvodem odebrání dítěte právě faktory z první skupiny.

Z výše popsaného vyplývá, že různé důvody ohrožení a odebírání dětí nelze snadno kvantifikovat. Jednotlivé příčiny a faktory ohrožení se prolínají. Je potřeba vzít také v úvahu roli, kterou hrají při rozhodnutí o odebrání dítěte orgány sociálně právní ochrany dítěte, potažmo soudy.

V souvislosti s výše uvedenými cíli dokumentu tato zpráva pracuje s různými statistickými ukazateli, které určitým způsobem mohou přispívat k ohrožení, potažmo odebrání dětí, ale jejich cílem není dojít například ke konkrétnímu počtu rodin, v kterých hrozí odebrání dítěte. Jde spíše o nastavení rámce celé problematiky pro další postup, jak bylo uvedeno výše.

¹ *Zpráva o příčinách umístování dětí mimo vlastní rodinu z perspektivy orgánů sociálně-právní ochrany dětí*; MPSV ČR; SocioFactor s.r.o.; 2017.

² *Rodina a dítě v kontextu, Možnosti prevence, podpory a spolupráce*; SocioFactor, s. r. o. ve spolupráci se společností MEDIAN 2017; Nadace Sirius; Praha 2017.

³ *Zpráva o stavu péče o ohrožené děti v ČR v roce 2023: prevence ohrožení dítěte stále Achillovou patou*; MŠMT ČR a Nadace J&T; 2023.

Spolufinancováno Evropskou unií

2.1. Strategické dokumenty v řešeném území

Tato kapitola se věnuje strategickým a analytickým dokumentům, které jsou realizovány v území a souvisí s řešeným tématem.

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Nýřansku na období 2023 - 2025	
Účel a působnost dokumentu	Sektorový dokument upravující dostupnost sociálních služeb pro SO ORP Nýřany
Doba realizace dokumentu	2023 - 2025
Analytická část – identifikované trendy	Z analytických šetření vyplynuly následující trendy: - v regionu roste počet osvojených dětí - roste počet dětí v pěstounské péči i počet pěstounských rodin - v periferních částech území chybí i základní veřejné služby - ve školách chybí školní psychologové - roste počet dětí odebíraných s původních rodin - nedostatečná kapacita sociálního bydlení - problematické umístění dětí do speciálních tříd - chybí stacionáře a pobytové služby pro rodiny s dětmi PAS - chybí následná péče pro klienty rané péče po 7. roce věku - chybí pečovatelská služba pro rodiny s dětmi - chybí dětské psychologové a psychiatři vč. návazné rodinné terapie
Strategická část – cíle a priority	Na řešené téma reaguje zejména: Prioritní oblast 2 (Rozvoj služeb pro děti, mládež a rodiny s dětmi v obtížných životních situacích) Opatření 2.1 Rozvoj nabídky preventivních služeb pro děti a mládež - Volnočasové aktivity pro děti a mládež na Nýřansku a mapování potřebnosti nízkoprahového zařízení pro děti a mládež - Zajištění dostatečné nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež ze Všerubsku Opatření 2.2 Podpora služeb rodinám s dětmi v obtížných životních situacích - Rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi - Rozvoj psychologických, psychiatrických služeb a souvisejících služeb rodinám v krizi - Podpora vzdělávání dětí v regionu

Spolufinancováno Evropskou unií

Vazba na řešené téma	Řešené téma je nedílnou součástí oblasti, kterou se zabývají sociální služby v území SO ORP Nýřany. V rámci tvorby KPSS fungovala pracovní skupina, která byla zaměřena na rodiny s dětmi a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Výše uvedená analytická zjištění i uvedená prioritní oblast je výstupem z její činnosti.
-----------------------------	---

Místní akční plán vzdělávání SO ORP Nýřany 2025	
Účel a působnost dokumentu	Vymezuje spolupráci v rámci předškolního, základního a uměleckého vzdělávání v území SO ORP Nýřany.
Doba realizace dokumentu	2023 - 2025
Analytická část – identifikované trendy	Analytická část dokumentu definuje mimo jiné následující tři problémové oblasti: - nedostatečná kvalita školské a vzdělávací infrastruktury - nedostatečné vybavení pro formální, zájmové i neformální vzdělávání - kvalita infrastruktury i vybavení pro inkluzivní vzdělávání
Strategická část – cíle a priority	Strategická část dokumentu obsahuje následující prioritní oblasti s vazbou na řešené téma: Prioritní oblast 2 (Vytvoření podmínek pro naplňování principů inkluzivního vzdělávání a podpory žáků ohrožených školním neúspěchem a žáků mimořádně nadaných) - Zvýšení počtu bezbariérových budov v rámci formálního, zájmového i neformálního vzdělávání - Iniciace vzdělávacích aktivit, výměny zkušeností a spolupráce v oblasti inkluze a podpory žáků ohrožených školním neúspěchem a žáků mimořádně nadaných Prioritní oblast 5 (Snížení výskytů rizikových forem chování dětí a mládeže) - Zkvalitnění systému prevence rizikových forem chování dětí a mládeže
Vazba na řešené téma	Dokument řeší mimo jiné téma rovných příležitostí ve vzdělávání a prevenci vzniku rizikových forem chování dětí a mládeže. Tato témata řeší zejména prostřednictvím realizace aktivit zaměřených na vzdělávání výměnu zkušeností pedagogických pracovníků i vzdělávacích programů pro děti a žáky. Partnerství MAP může být užitečné pro realizaci multidisciplinárních setkání.

Spolufinancováno Evropskou unií

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2023–2025	
Účel a působnost dokumentu	Strategický dokument definující rozvoj sociálních služeb na úrovni Plzeňského kraje
Doba realizace dokumentu	2023–2025
Analytická část – identifikované trendy	Dokument shrnuje spíše obecné demografické ukazatele. - V regionech blíže Plzni došlo v posledních letech k nárůstu obyvatel, naopak v SO ORP Horažďovice a Sušice došlo k úbytku. Předpokládaný populační vývoj bude negativně ovlivňovat očekávaná převaha počtu zemřelých nad živě narozenými, která však bude kompenzována předpokládaným rostoucím saldem migrace. - Na úrovni kraje by se podíl dětí na celkové populaci měl v roce 2050 pohybovat kolem 13 %. Největší zastoupení dětské populace by ve většině let v období do roku 2050 mělo být v ORP Tachov a ORP Nýřany.
Strategická část – cíle a priority	- Zvyšování informovanosti o sociálních službách v Plzeňském kraji, podpora vzájemného informačního toku mezi poskytovateli sociálních služeb, obcemi a krajem, rozvoj informovanosti občanů o možnostech řešení jejich nepříznivé sociální situace. - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – podporován bude vznik nových služeb nebo navýšení kapacity stávajících služeb po celém území kraje pro cílovou skupinu osoby s poruchou autistického spektra. - Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež – podporován bude vznik nových služeb nebo navýšení kapacity stávajících služeb zejména v terénní formě na území obcí s rozšířenou působností Blovice, Horažďovice, Horšovský Týn, Nýřany, Přeštice, Plzeň, Sušice.
Vazba na řešené téma	Vazba na řešené téma spočívá na obecné rovině ve zvýšení informovanosti a provázanosti subjektů, konkrétněji pak na úrovni podpory rozvoje specifických sociálních služeb, které působí v rámci řešeného tématu.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+	
Účel a působnost dokumentu	Strategický dokument definující rozvoj vzdělávací politiky na úrovni ČR
Doba realizace dokumentu	První období – 2020–2023 Druhé období – 2023–2027 Třetí období – 2027–2031

Spolufinancováno Evropskou unií

Analytická část – identifikované trendy	Dokument neobsahuje analytickou část.
Strategická část – cíle a priority	- Zajistit, aby RVP kladly důraz na rozvoj osobních a sociálních kompetencí napříč kurikulem – důraz na prevenci rizikových forem chování. - Posílit bezpečné klima na úrovni škol – posílení individuální práce se žáky, prevenci rizikového a nežádoucího chování v rámci pregraduální přípravy budoucích učitelů i v rámci vzdělávacích programů DVPP zaměřených na jejich další profesní rozvoj. - Posílit case management a mezíresortní spolupráci v práci s rizikovými rodinami a znevýhodněnými dětmi (nízký sociální status, výskyt sociálně patologických jevů atd.) – spolupráce vzdělávacích institucí, pracovníků sociálních služeb (OSPOD, úřadů práce, podpora bydlení), zdravotnictví (pediatrie, duševní zdraví) a neziskových organizací.
Vazba na řešené téma	Školský vzdělávací systém je nedílnou součástí tématu ohrožených dětí. Dokument navazuje na řešené téma zejména skrze nastavení provázanosti různých subjektů s cílem prevence ohrožení dětí.

Strategie sociálního začleňování 2021-2030	
Účel a působnost dokumentu	Zastřešující dokument definující oblasti významné pro sociální začleňování osob na úrovni ČR
Doba realizace dokumentu	2021–2030
Analytická část – identifikované trendy	- Počet osob ohrožených příjmovou chudobou, jejichž příjem nedosáhl v ČR hranici příjmové chudoby (153,8 tis. Kč v roce 2019 na spotřební jednotku, tj. 12 818 Kč za měsíc) činil 1 057,3 tis. Z uvedeného počtu bylo 225 tis. dětí do 17 let. - Dle údajů ze šetření Životní podmínky (EU-SILC) 2019 je nejohroženější skupina populace o velikosti cca 53,9 tis. (0,5 % populace) tvořena osobami, které jsou zároveň ohroženy příjmovou chudobou, materiální deprivací a současně žijí v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou. Jedná se zejména o dlouhodobě nezaměstnané osoby, osoby žijící v rodinách sólo rodičů a v rodinách se třemi a více dětmi. - Narůstá počet rodin sólo rodičů se závislými dětmi. - V roce 2018 bylo celkem 30,1 % rodin sólo rodičů ohroženo chudobou, oproti 8,5 % rodin se dvěma dospělými a jedním dítětem a 5,8 % rodin se dvěma dospělými a dvěma dětmi.
Strategická část – cíle a priority	- Posílit spolupráci státní správy s obecními a krajskými samosprávami a neziskovým sektorem v oblasti rodinné a

Spolufinancováno Evropskou unií

	sociální politiky – například snižování materiální a potravinové deprivace rodin s nízkými příjmy v nepříznivé sociální situaci, zvýšení povědomí rodin o nástrojích podpory sociální a rodinné politiky a dalších nástrojích primární prevence. - Optimalizovat systém péče o ohrožené děti tak, aby zajistil důslednou ochranu práv dětí garantovaných Úmluvou o právech dítěte a naplnění jejich potřeb – důležité je zajistit efektivní řízení, koordinaci a vzájemnou provázanost jednotlivých složek systému, jehož základním principem musí být všestranný rozvoj dítěte ve vlastní rodině, a není-li to možné, tak primárně v náhradním rodinném prostředí. - Zahájit řízený proces deinstitucionalizace péče pro ohrožené děti zahrnující systémové změny v právní úpravě, financování a v metodickém vedení pracovníků působících v systému.
Vazba na řešené téma	Dokument definuje nezletilé děti jako jednu z ohrožených skupin, které je potřeba věnovat zvýšenou pozornost. Část strategie se přímo cíleně věnuje podpoře rodin a ohrožených dětí.

Zpráva o stavu péče o ohrožené děti v ČR v roce 2023	
Účel a působnost dokumentu	Zpráva o stavu řešeného tématu v ČR
Doba realizace dokumentu	Nejedná se o strategický dokument, ale o analýzu definující konkrétní doporučení.
Analytická část – identifikované trendy	- Během svého dětství zažije: - o nějakou formu zanedbání péče 16 % dětí, z toho vážné zanedbávání 6 % dětí, - o fyzické týrání 7 % dětí, - o sexuální zneužívání 10 % dětí. - celkový podíl dětí, které zažijí jednu (nebo vícero) forem zanedbávání či špatné ho zacházení je přibližně 15 % dětí v populaci. - Největší skupinou ohrožených dětí jsou velmi pravděpodobně děti ohrožené zanedbáváním či špatným zacházením. Je jich přibližně dvakrát více než dětí s náročným chováním a přibližně pětkrát více než dětí se zdravotním postižením. - Počet dětí, které jsou umístěny mimo biologickou rodinu z důvodu ohrožení spojeného se zanedbáváním (nedostatky v péči), od roku 2009 stoupl o více než 6 tisíc (o 33 %).
Formulovaná doporučení	- Pokračovat v posilování krajských sítí sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a umožnit jim (skrze dofinancování práce s vybranými rodinami) poskytovat podporu zvláště ohroženým rodinám v dostatečné intenzitě,

Spolufinancováno Evropskou unií

	- přijmout zákon a podpoře v bydlení a zajistit adekvátní kapacity azylových domů tam, kde jsou nedostatečné, a zároveň zajistit azylové domy poskytující ubytování celým rodinám, - výrazně posílit fungování škol v prevenci ohrožení dítěte zanedbáváním a nedostatky v péči, - významně rozšířit síť středisek výchovné péče a nízkoprahových zařízení pro děti a mládež tam, kde je slabá, - pokračovat v rozvoji rané péče a odlehčovacích a dalších služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením.
Vazba na řešené téma	Dokument řeší téma prevence ohrožení dítěte z velmi široké perspektivy a nabízí doporučení v několika oblastech. Přináší komplexní pohled na celé téma a shrnuje všechny důležité informace na jedno místo. Doporučení staví primárně na prevenci vzniku samotného ohrožení dítěte.

3. Sběr a zpracování dat

Informace uvedené v základním socio-demografickém popisu území jsou získané sběrem, tříděním a vyhodnocováním primárních a sekundárních dat, přičemž větší část tvoří data sekundární, která jsou získaná od různých institucí zpracovávajících či shromažďujících dané údaje. Mezi hlavní zdroje dat využitých v tomto dokumentu patří Český statistický úřad, Městský úřad Nýřany, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Úřad práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2019, Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji 2018, Exekutorská komora ČR, Registr poskytovatelů sociálních služeb a další.

Sběr sekundárních dat byl prováděn od června 2023 do února 2024, a to především z elektronických zdrojů (internetové portály výše zmíněných institucí, publikace apod.), případně byla data písemně vyžádána od některých výše zmíněných institucí. Vybraná data prezentujeme pomocí popisných statistik ve formě tabulek či grafů.

Dalším zdrojem informací jsou data primární. Jedná se o polostrukturované rozhovory, které proběhly v řešeném území do první poloviny roku 2024. Celkem se uskutečnilo 8 rozhovorů se zástupci místních základních a mateřských škol, zástupci Odboru sociálních věcí MěÚ Nýřany a zástupci sociálních služeb působících v SO ORP Nýřany.

V druhé polovině roku následně proběhly polostrukturované rozhovory se sociálním pracovníky obcí a organizacemi, které se zaměřují na podporu rodiny a dětí. Celkově proběhly 4 rozhovory vzhledem k počtu těchto subjektů v SO ORP Nýřany.

Od podzimu 2024 do jara 2025 byl uskutečněn průzkum potřeb na 2 základních školách v daném území, který odborně zastřešovala organizace Ponton, z.s. Cílem bylo zjistit vnímání školního klimatu, mezilidských a rodinných vztahů, výskyt rizikového chování a úroveň důvěry k dospělým. Celkem se do šetření zapojilo 328 respondentů.

Spolufinancováno Evropskou unií

3.1. Shrnutí hlavních výstupů

Z analýzy k problematice ohrožení dětí pro SO ORP Nýřany vyplývají následující zjištění:

- v řešeném území roste počet obyvatel ve sledované cílové skupině 0 – 19 let.
- ve sledovaném období mírně klesá porodnost, mírně roste počet dětí narozených mimo manželství.
- v území se mírně zvyšuje počet sňatků, naopak počet rozvodů mírně klesá. Nicméně i přes to je podíl rozvodů vůči uzavřeným svazkům nejvyšší v Plzeňském kraji (více než třetinový).
- průměrný počet závislých dětí žijících v neúplné domácnosti dosahuje zhruba stejných hodnot jako v celém Plzeňském kraji.
- počet dětí v bytové nouzi v porovnání s celým Plzeňským krajem je podprůměrný.
- nezaměstnanost v SO ORP Nýřany dosahuje v porovnání s ostatními SO ORP Plzeňského kraje průměrných hodnot. Pozitivní vliv v této oblasti má zejména blízkost města Plzně.
- počet osob v exekuci od roku 2019 klesá, stejně tak i celkový počet exekucí. Mírně roste průměrný počet exekucí na osobu. Stejný trend je v rámci celého Plzeňského kraje. Nicméně roste průměrný počet exekucí na osobu, což značí že se obyvatelé v exekucích dostávají do stále většího problému.
- trestná činnost a přestupky spáchané osobami do 18 let se v řešeném území objevují spíše v jednotkách. Mírně roste trestná činnost spáchaná na dětech. Největší podíl na tom má zanedbání povinné výživy.
- řada MŠ v řešeném území je kapacitně zcela naplněna, u ZŠ se to týká zejména škol v suburbánní zóně Plzně. V severozápadní části území je spíš problém s nedostatkem žáků v ZŠ.
- počet dětí a žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí či životních podmínek v MŠ a ZŠ SO ORP Nýřany mírně roste (zejména v MŠ).
- počet vyplacených příspěvků na živobytí a doplatku na bydlení v území u rodin s minimálně jedním nezaopatřeným dítětem od roku 2020 stagnuje či mírně klesá. Z celkového počtu těchto vyplacených dávek jde na rodiny s minimálně jedním nezaopatřeným dítětem přibližně polovina.
- destabilizující chudoba (exekuce, bytová nouze a život v soc. vyloučené lokalitě) a sociální znevýhodnění regionů (nižší vzdělanostní struktura nezaměstnanost) je v řešeném území na nízké úrovni.
- Chybí nízkoprahová zařízení pro děti
- Nedostatek kapacit na doučování pro děti v rodinách, kde z nějakého důvodu nezvládají školní přípravu
- Nedostatek odborníků pro podporu dětí s psychickými problémy, logopedi atd.
- Absence informací a nastavení společného postupu s jednotlivými aktéry v případě, že se kolem dítěte něco děje

Spolufinancováno Evropskou unií

- Obavy rodiny ze stigmatizace v případě využití sociální služby či programů na podporu dětí (např. obědy do škol)
- Řešení problému dítěte navázáním na sociální službu až když už je pozdě
- Absence služeb zaměřené na řešení problémů dětí a mládeže – doučování, psychoterapie (v souvislosti s pandemií Covid-19 jsou velké rozdíly v přístupu ke vzdělání a v úrovni vzdělanosti, děti mají psychické problémy)
- Malé povědomí o některých sociálních službách
- Nepružná prostupnost rozvojové a základní sítě a z toho vyplývající financování (navýšení úvazků, vznik nových služeb atd.)
- Malá ochota obcí finančně se podílet na spolufinancování sociálních služeb v obci
- Absence sociálního bydlení
- Zrušení pobočky Úřadu práce v Nýřanech a přesunutí agendy do Plzně
- Kombinované úvazky sociálních pracovníků obcí s nízkou časovou dotací na sociální práci, není poté prostor na depistáže či další podporu rodiny
- Nejsou dostatečné kapacity sociálních služeb pro rodiny s dětmi (nejsou pobočky v OR v dostupné vzdálenosti P, nedostatečné zabezpečení terénní službou zejména ve vzdálenějších oblastech ORP)
- Rodiny si většinou sami neuvědomují, že potřebují pomoc
- Posílit prevenci šikany a podporu duševního zdraví na školách prostřednictvím workshopů a dostupnosti školních psychologů.
- Pracovat s třídními kolektivy na zlepšení vztahů, posilování respektu a spolupráce na školách.
- Věnovat pozornost komunikačním dovednostem učitelů – školit je v bezpečné a citlivé komunikaci.
- Zlepšit spolupráci s rodiči, informovat je o projevech rizikového chování a zapojit je do podpůrných aktivit.

Z kvalitativního šetření vyplývají následující zjištění (strukturováno dle dílčích cílů šetření):

Cíl: Zjistit, jakým způsobem funguje spolupráce mezi školami, OSPOD a sociálními službami v řešeném regionu (pozitiva, negativa, problémy).

- Školy umí psát zprávy pro OSPOD
- Školy vnímají OSPOD jako autoritu, která jím pomůže při komunikaci s rodiči.
- Školy řeší rizikové formy chování pouze tehdy, pokud se stanou přímo ve škole. Nemají pravomoc řešit problémy, které se staly po vyučování mimo školu.
- Školy si nejsou jisté, v jakých případech je již žádoucí kontaktovat OSPOD a v jakých ještě ne a zda je možné kontaktovat OSPOD k neformální konzultaci
- Školy by uvítaly kontaktní osobu na OSPOD

Spolufinancováno Evropskou unií

- Školám často chybí informace o sociálních službách a jejich zaměření a návod, jak nejvhodněji rodinu se SAS propojit, popř. nemají informace o tom, že rodina spolupracuje se sociální službou.

Cíl: Definovat problémy, se kterými se respondenti v dané oblasti v řešeném regionu potýkají.

- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou v ORP Nýřany poskytovány většinou terénní formou a jsou omezené z důvodu kapacit, ambulantní formy služby jsou poskytovány většinou jen v Plzni
- Rodiny a děti žijící v odlehlějších oblastech ORP Nýřany nemohou efektivně využívat odborné služby v Nýřanech či Plzni z důvodu obtížné dopravní dostupnosti
- Nedostatek odborníků pro práci s dětmi, dlouhé čekací doby (psychologové, psychiatři, SVP, PPP...).
- Školy, resp. pracovníci školního poradenského pracoviště cítí nejistotu ve vedení rozhovoru s dítětem, potažmo rodinou, kde se vyskytl problém.
- Školy minimálně využívají programy na přímou podporu sociálně-ekonomicky znevýhodněných dětí z důvodu nezájmu rodičů a velké administrativy.

Cíl: Definovat opatření, která by pomohla zkvalitnit prevenci ohrožení dítěte v řešeném regionu

- Školy by uvítaly možnost při komunikaci s rodinou, kde se vyskytla nějaká problematická skutečnost, využití služby odborníka (mediátor, psycholog...)
- Pedagogové by měli mít znalosti v oblasti práce s traumatizovaným dítětem, neohrožující komunikace s rodiči, „první pomoc“ u psychických poruch
- V případě navázání rodiny na sociálně aktivizační službu realizovat první setkání společně, tedy rodiče, zástupce sociálně aktivizační služby a školy za účelem nastavení pravidel komunikace
- Posílit spolupráce školy s osobou pečující o dítě v náhradní rodinné péči - vstupní setkání ve škole s pečující osobou o dítě v náhradní rodinné péči za účasti všech aktérů.

Doporučení formulovaná na základě průzkumu potřeb realizovaném ve školách SO ORP Nýřany:

- Posílit prevenci šikany a podporu duševního zdraví prostřednictvím workshopů, školních psychologů a poradenských programů.
- Pracovat s třídními kolektivy na zlepšení vztahů, respektu a podpory.
- Podporovat učitele ve vzdělávání v oblasti citlivé komunikace a práce s třídou.
- Rozvíjet důvěru mezi žáky a školními odborníky a podporovat otevřený dialog.
- Povzbuzovat rodiče k větší všímavosti vůči emocionálním a vztahovým aspektům školního života jejich dětí.

Spolufinancováno Evropskou unií

4. Sociodemografická analýza

4.1. Obecná charakteristika SO ORP

Správní obvod obce s rozšířenou působností Nýřany leží v severní části Plzeňského kraje v okrese Plzeň - sever. Toto území hraničí s pěti správními obvody Plzeňského kraje (Kralovice, Plzeň, Rokycany, Stod, Stříbro) a na severozápadě s Karlovarským krajem. (obrázek 1).

Obrázek 1 Správní obvody ORP v Plzeňském kraji

Zdroj: Český statistický úřad

Součástí právního obvodu Nýřany je 54 obcí, z nichž šest (Horní Bříza, Město Touškov, Nýřany, Třemošná, Úterý a Všeruby) má statut města. Výměra správního obvodu představuje 62 753 ha, což činí 8,2 % z území celého kraje. Správní členění obcí v SO ORP Nýřany je zobrazeno na obrázku 2.

Centrem správního obvodu je od roku 2003 město Nýřany. Leží přibližně 10 km jihozápadním směrem od krajského města.

Obrázek 2 Správní členění SO ORP Nýřany k 1. 1. 2016

Spolufinancováno Evropskou unií

Zdroj: Český statistický úřad

4.2. Obyvatelstvo

Řešené území čítalo k 31. 12. 2022 celkem 60 054 obyvatel. Tabulka 1 zobrazuje vývoj celkového počtu obyvatel včetně členění na věkové skupiny k 31. 12. daného roku. Z hlediska řešeného tématu nás nejvíce zajímají věkové kategorie 0-14 a 15-19 let. Ve sledovaném období počet obyvatel v obou nejvíce sledovaných kategoriích rostl, stejně jako se zvyšoval celkový počet obyvatel.

Tabulka 1 Vývoj obyvatelstva SO ORP Nýřany dle věkových skupin

Věková skupina	2018		2019		2020		2021		2022	
	Četnost	%	Četnost	%	Četnost	%	Četnost	%	Četnost	%
0-14	9 560	16,8	9 708	16,8	9 856	16,9	9 920	17,0	10 173	16,9
15-19	2 595	4,6	2 626	4,6	2 770	4,8	2 875	4,9	3 244	5,4
20-24	2 716	4,8	2 684	4,7	2 620	4,5	2 641	4,5	2 775	4,6
25-64	31 873	56,0	32 158	55,8	32 301	55,5	32 036	55,2	32 881	54,8
65 a více	10 191	17,8	10 436	18,1	10 634	18,3	10 699	18,4	10 981	18,3
Celkem	56 935		57 612		58 181		58 171		60 504	

Zdroj: Český statistický úřad

Spolufinancováno Evropskou unií

Pro srovnání dále přikládáme celkové počty obyvatel jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje (Tabulka 2). Z této tabulky vyplývá, že SO ORP Nýřany je druhým nejlidnatějším obvodem Plzeňského kraje.

Tabulka 2 Srovnání počtu obyvatel SO ORP Plzeňského kraje k 31. 12. 2023

SO ORP	Počet obyvatel
Blovice	12 593
Domažlice	40 840
Horažďovice	11 481
Horšovský Týn	15 280
Kralovice	23 002
Klatovy	51 970
Nepomuk	11 266
Nýřany	60 419
Plzeň	206 013
Přeštice	23 121
Rokycany	50 804
Stod	24 613
Stříbro	17 920
Sušice	23 787
Tachov	40 265

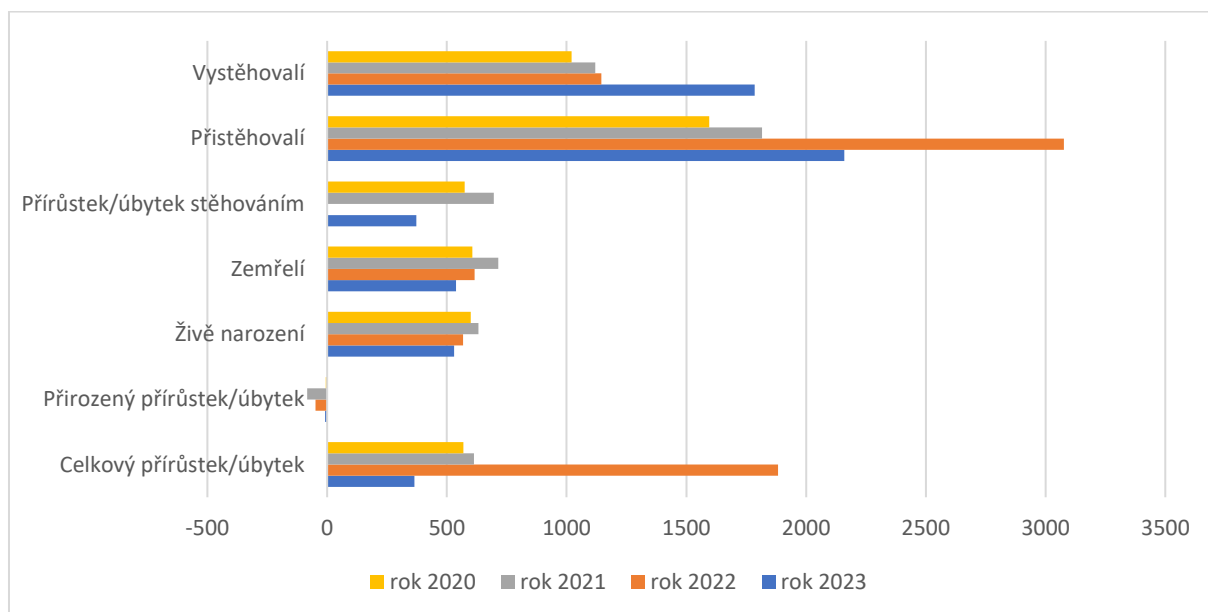
Zdroj: Český statistický úřad

Graf 1 dále zobrazuje vývoj přírůstku obyvatel od roku 2020 do roku 2023 v řešeném území. Na rozdíl od výše uvedených dat se zde silně promítá situace spojená s válkou na Ukrajině. K roku 2022 je vidět silný nárůst počtu obyvatel stěhováním. Z celkového hlediska v celém sledovaném období se přirozený přírůstek mění v úbytek, kladný celkový přírůstek je tak tvořen na konci sledovaného období výhradně stěhováním.

Graf 1 Vývoj přírůstku obyvatel v SO ORP Nýřany

Spolufinancováno Evropskou unií

Zdroj: Český statistický úřad

Z přírůstku obyvatel jsme ve vztahu k řešenému tématu vybrali některé konkrétní aspekty. Počet živě narozených dětí, z toho mimo manželství a průměrný věk matky při narození prvního dítěte zobrazuje **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..** Zejména druhý a třetí ukazatel může hrát roli v tématu ohrožení dítěte.

Všechny ukazatele jsou srovnány s ostatními SO ORP Plzeňského kraje. Na Nýřansku došlo od roku 2020 k poklesu živě narozených dětí, v ostatních SO ORP je tento trend také patrný, liší se jen jeho intenzita. Pouze na Blovice se počet živě narozených dětí zvýšil.

Větší rozdíly napříč Plzeňským krajem jsou ve vývoji živě narozených dětí mimo manželství. Na Nýřansku tento počet spíše stagnuje. Je potřeba upozornit, že se nemusí jednat o matky samoživitelky, pouze o nesezdané páry, nárůst či pokles tedy nemusí přesně ukazovat počty dětí více ohrožených zanedbáním péče apod.

Svou roli může hrát také průměrný věk matky při narození prvního dítěte. Nižší věk může znamenat větší pravděpodobnost špatného uspokojení potřeb dítěte. Napříč Plzeňským krajem nelze pozorovat konkrétní trendy, průměrný věk spíše kolísá a v řešeném území došlo k mírnému nárůstu.

Tabulka 3 Vybrané aspekty přirozeného přírůstku v SO ORP Nýřany

Území SO ORP	Živě narození celkem				Živě narození mimo manželství				Průměrný věk matky při narození prvního dítěte matky při narození			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Klatovy	524	458	451	383	272	232	224	197	28,9	28,6	29,4	30,1
Blovice	123	122	141	93	64	61	66	37	27,9	27,6	28,3	31,2

Spolufinancováno Evropskou unií

Tachov	361	396	349	284	178	213	201	155	28,5	28,2	28,1	30,1
Domažlice	379	443	359	319	195	248	179	159	28,5	29,1	28,8	30,5
Horažďovice	103	107	88	100	50	58	51	51	29,3	28,4	29	30,9
Horšovský Týn	144	133	134	112	72	58	75	48	28	28,6	27	30
Kralovice	209	232	210	168	110	124	135	87	27,6	29,1	29	30,4
Nepomuk	84	101	80	93	39	53	38	45	29,9	28,4	28	29,9
Nýřany	600	632	567	530	284	290	286	245	28,3	29,2	28,5	30,9
Pízeň	1 985	1 988	1 863	1695	897	905	846	772	29,6	30,1	29,8	31,4
Přeštice	238	241	218	180	107	120	104	91	29,4	29,3	29,3	31,6
Rokycany	506	463	469	437	270	248	233	220	27,9	28,8	29,3	31,1
Stod	242	226	233	210	128	110	127	107	28,5	29,4	27,8	31
Stříbro	173	183	145	165	110	112	81	90	28,1	26,9	29,4	30,1
Sušice	205	208	202	173	115	113	114	155	27,7	27,7	29,1	30,8

Zdroj: Český statistický úřad

Dalším významným faktorem řešeného tématu je úplnost rodiny. Do určité míry může toto téma nastínit počet sňatků a zejména rozvodů (**Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**). Tato data porovnáváme pouze s dalšími SO ORP, která jsou součástí projektu. Zatímco počet sňatků na Nýřansku mírně roste, počet rozvodů vykazuje mírný pokles.

Tabulka 4 Sňatky a rozvody ve vybraných SO ORP Plzeňského kraje

Území SO ORP	Sňatky				Rozvody			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Blovice	55	55	80	50	24	23	24	20
Horažďovice	47	48	40	56	31	20	12	22
Klatovy	211	195	253	210	107	107	88	93
Kralovice	92	96	123	80	36	39	39	46
Nýřany	268	268	287	257	125	138	116	103
Přeštice	87	98	102	102	40	44	37	54

Zdroj: Český statistický úřad

Následují tři tabulky (**Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**, **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** a REF_Ref146023580 \h * MERGEFORMAT **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**) zobrazují počty hospodářských domácností složených z neúplných rodin – celkový počet, počet osamělých otců a osamělých matek. Data jsou dále rozdělena podle počtu dětí a průměrného počtu závislých dětí na domácnost. SO ORP Nýřany nepředstavuje výjimečnou situaci co do absolutního počtu takových domácností, v průměrném počtu závislých dětí na domácnost dosahuje průměrných hodnot.

Spolufinancováno Evropskou unií

Tabulka 5 Hospodařící domácnosti dle počtu závislých dětí v roce 2021 – neúplné domácnosti celkem

Území	Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou celkem	v tom podle počtu závislých dětí				Počet závislých dětí celkem	Průměrný počet závislých dětí v domácnosti
		0	1	2	3 a více		
Plzeňský kraj	26 949	11 170	10 123	4 717	939	22 652	0,8
Blovice	525	261	157	90	17	391	0,7
Domažlice	1 811	780	645	322	64	1 502	0,8
Horažďovice	497	250	142	86	19	379	0,8
Horšovský Týn	618	266	222	98	32	532	0,9
Klatovy	2345	973	827	440	105	2043	0,9
Kralovice	935	420	339	146	30	728	0,8
Nepomuk	492	250	133	94	15	370	0,8
Nýřany	2461	1015	958	398	90	2041	0,8
Plzeň	9 388	3 600	3 807	1 684	297	8 166	0,9
Přeštice	994	457	333	178	26	769	0,8
Rokycany	2 237	973	813	386	65	1 800	0,8
Stod	1 098	441	428	193	36	935	0,9
Stříbro	730	310	271	120	29	603	0,8
Sušice	1 110	480	401	181	48	917	0,8
Tachov	1 708	694	647	301	66	1 476	0,9

Zdroj: Český statistický úřad – SLDB 2021

Tabulka 6 Hospodařící domácnosti dle počtu závislých dětí v roce 2021 – osamělý otec

Území	Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou celkem	v tom podle počtu závislých dětí				Počet závislých dětí celkem	Průměrný počet závislých dětí v domácnosti
		0	1	2	3 a více		
Plzeňský kraj	4 340	2 171	1 553	540	76	2 873	0,7
Blovice	97	55	30	10	2	56	0,6
Domažlice	324	167	106	46	5	215	0,7
Horažďovice	83	46	25	9	3	52	0,6
Horšovský Týn	107	49	39	14	5	85	0,8

Spolufinancováno Evropskou unií

Klatovy	393	212	120	53	8	251	0,6
Kralovice	186	99	70	15	2	106	0,6
Nepomuk	74	46	23	5	-	33	0,4
Nýřany	456	220	171	54	11	313	0,7
Plzeň	1 281	586	493	180	22	923	0,7
Přeštice	171	100	54	16	1	89	0,5
Rokycany	406	206	144	48	8	265	0,7
Stod	196	96	74	24	2	128	0,7
Stříbro	122	62	43	16	1	78	0,6
Sušice	169	97	53	18	1	92	0,5
Tachov	275	130	108	32	5	187	0,7

Zdroj: Český statistický úřad – SLDB 2021

Tabulka 7 Hospodařící domácnosti dle počtu závislých dětí v roce 2021 – osamělá matka

Území	Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou celkem	v tom podle počtu závislých dětí				Počet závislých dětí celkem	Průměrný počet závislých dětí v domácnosti
		0	1	2	3 a více		
Plzeňský kraj	22 609	8 999	8 570	4 177	863	19 779	0,87
Blovice	428	206	127	80	15	335	0,78
Domažlice	1 487	613	539	276	59	1 287	0,87
Horažďovice	414	204	117	77	16	327	0,79
Horšovský Týn	511	217	183	84	27	447	0,87
Klatovy	1952	761	707	387	97	1792	0,92
Kralovice	749	321	269	131	28	622	0,83
Nepomuk	418	204	110	89	15	337	0,81
Nýřany	2005	795	787	344	79	1728	0,86
Plzeň	8 107	3 014	3 314	1 504	275	7 243	0,89
Přeštice	823	357	279	162	25	680	0,83
Rokycany	1 831	767	669	338	57	1 535	0,84
Stod	902	345	354	169	34	807	0,89
Stříbro	608	248	228	104	28	525	0,86
Sušice	941	383	348	163	47	825	0,88
Tachov	1 433	564	539	269	61	1 289	0,9

Zdroj: Český statistický úřad – SLDB 2021

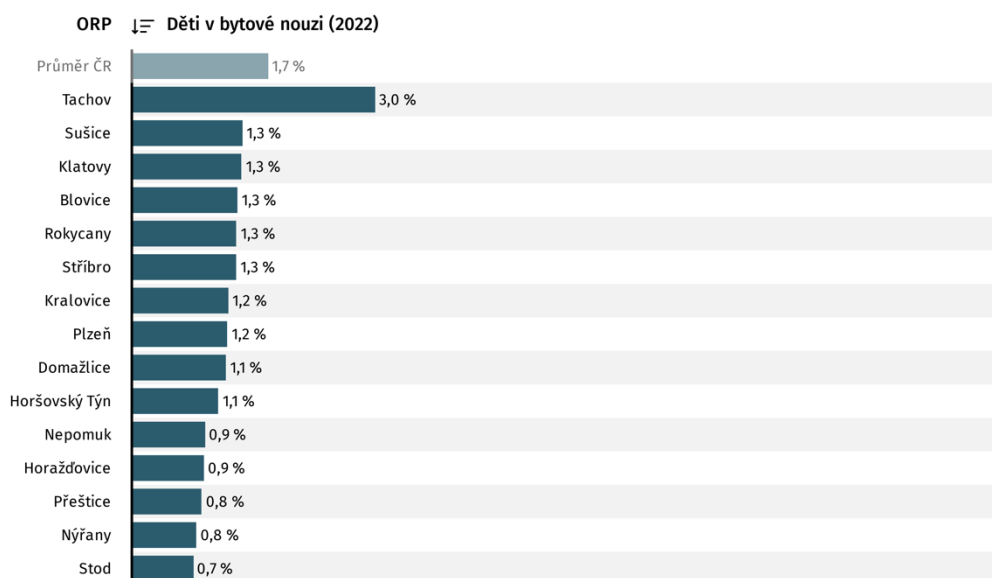
Spolufinancováno Evropskou unií

5. Bydlení

Z hlediska bydlení přináší zajímavá data Mapa vzdělávání⁴, která vedle jiných ukazatelů přináší také poměr dětí v bytové nouzi (tj. žijící v azylovém domě, na ubytovně, v přelidněných bytech či nejistém bydlení apod.). Obrázek 3 zobrazuje data za jednotlivé SO ORP Plzeňského kraje včetně průměru za celou ČR. Řešené území se v rámci kraje dosahuje nižších hodnot, přičemž průměr celého Plzeňského kraje je 1,2 %. Sociálně podobné SO ORP jsou v ČR například Benešov, Blovice, Jihlava, Hradec Králové či Praha.

Obrázek 3 Děti v bytové nouzi

Děti v bytové nouzi (2022) po ORP, pouze Plzeňský kraj

Zdroj dat: Iniciativa Za bydlení, MPSV, SLDB 2021

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

⁴ Mapa vzdělávání obsahuje datové analýzy a výzkumně podložená řešení vzdělávacích nerovností v ČR. Zpracovala ji organizace PAQ Research v únoru 2022, aktualizace proběhla v říjnu 2023.

Spolufinancováno Evropskou unií

6. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost (potažmo struktura pracovní aktivity v rodině – viz úvod do problematiky ohrožených dětí) představuje v oblasti ohrožení dítěte velmi častý faktor. Tabulka 8 obsahuje srovnání uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje. V řešené území je spíše průměrný počet uchazečů o zaměstnání, zejména vzhledem k celkovému počtu obyvatel SO ORP. Podíl nezaměstnaných osob je ve srovnání s dalšími regiony spíše průměrný až nižší.

Tabulka 8 Nezaměstnanost v Plzeňském kraji k 31. 12. 2022

Území	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy
Plzeňský kraj	11 970	10 792	2,94	2,62	3,29
Blovice	181	167	2,19	1,73	2,7
Domažlice	747	697	2,78	2,41	3,18
Horažďovice	263	245	3,44	3,55	3,32
Horšovský Týn	260	232	2,49	2,27	2,74
Klatovy	783	676	2,16	2,17	2,15
Kralovice	605	527	3,7	3,49	3,92
Nepomuk	275	254	3,73	3,3	4,23
Nýřany	1207	1096	2,92	2,66	3,19
Plzeň	3 320	2 928	2,48	2,09	2,88
Přeštice	300	278	1,95	1,67	2,25
Rokycany	1 162	1 085	3,53	2,84	4,26
Stod	212	179	1,21	1,07	1,36
Stříbro	358	324	2,98	2,52	3,48
Sušice	771	717	4,95	4,74	5,16
Tachov	920	850	3,56	3,47	3,65

Zdroj: MPSV

Dále uvádíme vývoj počtu dosažitelných uchazečů, pracovních míst v evidenci ÚP a podílu nezaměstnaných osob v řešeném území (tabulka 9). Z tabulky je patrné, že od roku 2020 počet dosažitelných uchazečů klesá, zatímco počet pracovních míst v evidenci ÚP roste. Pro dokreslení vývoje volných pracovních míst a uchazečů uvádíme následně Graf 2. Z něj lze vypočítat, že počet uchazečů o zaměstnání (graf uvádí všechny uchazeče, ne pouze dosažitelné) a počet volných pracovních míst se ve sledovaném období postupně srovnávají na obdobné hodnotě.

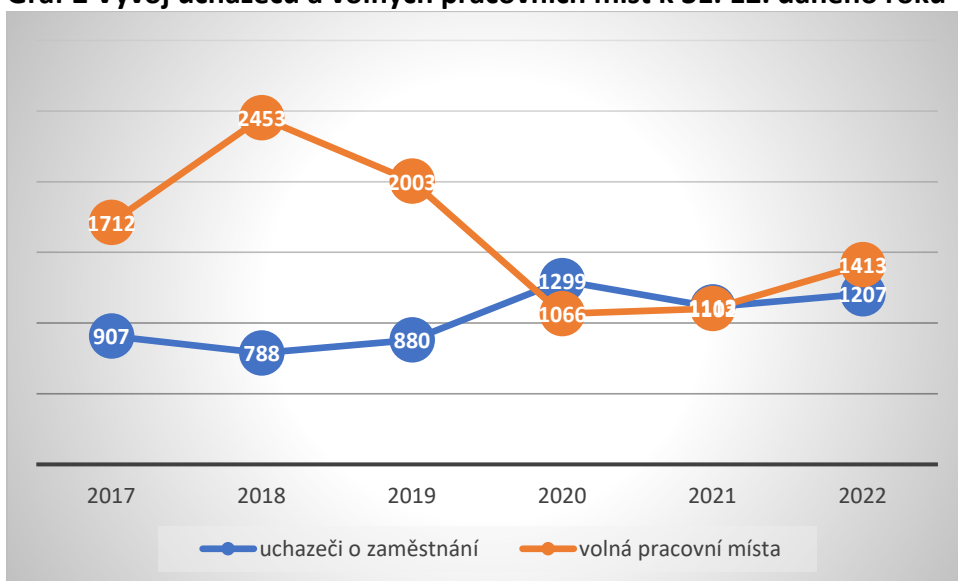
Spolufinancováno Evropskou unií

Tabulka 9 Dosažitelní uchazeči o zaměstnání dle pohlaví v SO ORP Nýřany – k 31. 12. daného roku a 30. 6. 2023

Období	Muži	Ženy	Celkem	Podíl nezaměstnaných osob	Pracovní místa v evidenci ÚP
2020	598	610	1208	3,22	1066
2021	460	542	1002	2,66	1102
2022	512	584	1096	2,92	1413
2023	402	546	948	2,5	1339

Zdroj: MPSV

Graf 2 Vývoj uchazečů a volných pracovních míst k 31. 12. daného roku

Zdroj: MPSV

7. Zadluženost

Zadluženost je jedním z klíčových faktorů v tématu ohrožení dětí. Veškerá data uvedená níže (Tabulka 10) jsou převzata z mapy exekucí. Z dat je patrný pokles počtu osob v exekuci, nicméně průměrný počet exekucí na osobu za sledované období vzrostl.

Tabulka 10 Vývoj zadluženosti v řešeném území

Území	2019		2021		2022		2023	
	SO ORP Nýřany	Plzeňský kraj	SO ORP Nýřany	Plzeňský kraj	SO ORP Nýřany	Plzeňský kraj	SO ORP Nýřany	Plzeňský kraj
Počet osob starších 15 let	47904	498206	48251	487994	48251	487994	48049	490 442
Počet osob v exekuci	3577	44946	2930	37099	2727	35632	2726	34 866
Podíl osob v exekuci (%)	7,47	9,02	6,07	7,6	5,65	7,3	5,7	7,1
Průměrný počet exekucí na osobu	5,7	5,5	6,1	6,1	6	5,9	6,1	6,0

Spolufinancováno Evropskou unií

Celkový počet exekucí	20319	249128	17951	225747	16408	210168	16575	208 857
Podíl osob ve věku 15-29 let (%)	x	x	x	x	11	11	12	11

Zdroj: MPSV

8. Trestná činnost

Dalším poměrně důležitým ukazatelem jsou trestné činy a přestupky. Tabulka 11 shrnuje vývoj počtu spáchaných trestných činů a přestupků dle věku pachatele. Z tabulky vyplývá, že děti a mládež od 18 let věku páchají ročně spíše jednotky přestupků či trestných činů, meziročně se tyto počty příliš nemění.

Tabulka 11 Počet trestných činů a přestupků dle věku pachatele v SO ORP Nýřany

		Trestné činy	Přestupky
0–14	2020	0	6
	2021	6	5
	2022	4	6
15–18	2020	5	10
	2021	2	9
	2022	3	9
19–25	2020	34	125
	2021	37	139
	2022	40	148
26–64	2020	215	667
	2021	192	717
	2022	234	991
65 +	2020	4	99
	2021	6	111
	2022	4	93

Zdroj: PČR

Tabulka 12 pak naopak shrnuje činy spáchané na dětech. Celkový počet se meziročně příliš nemění. Největší podíl trestných činů představuje zanedbání povinné výživy.

Tabulka 12 Počet trestných činů spáchaných na dětech v SO ORP Nýřany

Povaha skutku	Rok	Počet
Celkem	2020	24
	2021	14
	2022	27
Z toho		
Násilná TČ	2020	6
	2021	4
	2022	8
Mravnostní TČ	2020	6

Spolufinancováno Evropskou unií

	2021	2
	2022	6
Majetková TČ (krádeže)	2020	0
	2021	1
	2022	0
Zanedbání povinné výživy	2020	12
	2021	7
	2022	13

Zdroj: PČR

9. Školství

Školství představuje naprosto nedílnou součást tématu ohrožených dětí. Tabulka 13 a Tabulka 14 shrnují přehled jednotlivých školských zařízení (MŠ a ZŠ) v řešeném území včetně jejich maximální kapacity. Počet žáků za poslední tři školní roky jsou pak uvedeny v **Chyba! Nenašel jsem zdroj odkazů.5.**

Tabulka 13 Přehled MŠ na území SO ORP Nýřany

Název	Kapacita	Počet dětí 2021	Počet dětí 2022
Mateřská škola Rochlov	60	60	60
Mateřská škola Druztová	40	40	40
1. Mateřská škola Horní Bříza-ves	99	87	87
Mateřská škola Vochov	46	44	43
Mateřská škola Žilov	28	24	25
Mateřská škola POHÁDKA Zbůch	100	92	98
Mateřská škola Zruč-Senec	134	125	129
Mateřská škola Úněšov	42	42	42
2. Mateřská škola Horní Bříza	79	75	75
Základní škola a mateřská škola Líštiny	25	20	25
Integrovaná základní škola a mateřská škola Trnová	60	52	53
Základní škola a Mateřská škola Úterý	24	14	17
Základní škola a Mateřská škola Kozolupy	60	59	57
Základní škola a Mateřská škola Tlučná	152	97	97
Základní škola a mateřská škola Vejprnice	212	188	187
Základní škola a Mateřská škola Nýřany	264	205	233
Základní škola a Mateřská škola Město Touškov	124	93	101
Základní škola a Mateřská škola Chotíkov	50	50	50
Základní škola a mateřská škola Líně	131	98	109
Základní škola a Mateřská škola Pernarec	48	38	37
Základní škola a Mateřská škola Všeruby	69	66	68
Základní škola a Mateřská škola Heřmanova Huť	68	60	57
Základní škola a Mateřská škola Pňovany	54	44	44

Spolufinancováno Evropskou unií

Mateřská škola Třemošná	194	169	167
Mateřská škola Letce	48	46	48
Základní škola a Mateřská škola Hromnice – Žichlice	35	35	35
Mateřská škola Česká Bříza	28	24	25
LMŠ a ekocentrum Berounka z.s	23	23	23
Kapacita celkem	2289	1970	2023

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT

Kapacita jednotlivých škol je stanovena na základě vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Tato kapacita je uvedena ve třetím sloupci tabulky. Každá škola má tuto kapacitu stanovenou v rejstříku škol. Počty dětí ve třídách mateřské školy jsou stanoveny vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, která uvádí, že třída mateřské školy se naplňuje do počtu 24 dětí. Tato kapacita může být ještě понížena podle věku dětí či na základě toho, že má škola ve třídě zařazené dítě s přiznaným podpůrným opatřením čtvrtého či pátého stupně (pak se kapacita třídy snižuje o dvě místa). Z toho plyne, že volná kapacita jednotlivých mateřských škol je pouze orientační a neuvádí, kolik přesně mohou jednotlivé mateřské školy přijmout dalších dětí. Nicméně lze říci, že tabulka ukazuje, že většina mateřských škol z území je naplněna na horní hranici své kapacity. Některé mateřské školky tak musí odmítat i tříleté děti, což může být pro jednotlivé rodiny problém při sladění profesního a soukromého života.

Tabulka 14 Přehled ZŠ na území SO ORP Nýřany

Název školy	Kapacita	Počet žáků 2021	Počet žáků 2022
Základní škola a mateřská škola Líšňany	50	45	16
Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová	90	54	60
Základní škola a Mateřská škola Úterý	80	9	11
Základní škola a Mateřská škola Kozolupy	150	94	111
Základní škola Blatnice	190	186	181
Masarykova základní škola Horní Bříza	680	408	466
Základní škola s mateřskou školou Tlučná	330	299	309
Základní škola a mateřská škola Vejprnice	550	488	498
Základní škola Zbůch	263	235	250
Masarykova základní škola Zruč-Senec	520	483	479
Základní škola Třemošná	344	276	296
Základní škola a Mateřská škola Nýřany	950	681	654
Základní škola a Mateřská škola Město Touškov	430	396	428
Základní škola a Mateřská škola Chotíkov	270	211	211
Základní škola a mateřská škola Líně	275	254	265
Základní škola Ledce	120	43	47
Základní škola a Mateřská škola Pernarec	270	93	101
Základní škola a Mateřská škola Všeruby	250	222	225
Základní škola a Mateřská škola Heřmanova Huť	300	177	180

Spolufinancováno Evropskou unií

Základní škola a Mateřská škola Pňovany	100	37	39
Základní škola a Mateřská škola	60	43	48
Základní škola Inspíria s.r.o.	80	35	49
Kapacita celkem	6352	4769	4924

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT

V případě základních škol jsou kapacitně naplněny zejména školy v suburbánní zóně města Plzně. Naopak školy v severozápadní části se základní školy potýkají s malým počtem žáků v MŠ (např. Úterý či Pernarec). Školy, které mají problémy s nedostatečným počtem žáků, jsou často ochotnější přijímat a pracovat s dětmi, které mají vyšší stupně přiznaných podpůrných opatření a které v jiných školách z kapacitních důvodů odmítají.

Tabulka 15 Počet žáků a studentů vzdělávacích zařízení v SO ORP Nýřany

Školní rok	MŠ	ZŠ
2020/2021	1907	4586
2021/2022	1970	4769
2022/2023	2023	4924

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT

Pro téma ohrožených dětí jsou v oblasti školství klíčové zejména dva ukazatele. Tabulka 16 shrnuje počty žáků, kteří ukončili základní vzdělání za poslední tři školní roky. Z celkového počtu jsou pak vyčísleni žáci, kteří opustili základní vzdělávání v 7. a 8. ročníku.

Tabulka 16 Počty žáků, kteří ukončili základní vzdělávání v SO ORP Nýřany

Školní rok	Celkem	v 7. ročníku	v 8. ročníku
2020/2021	359	3	12
2021/2022	397	3	10
2022/2023	513	3	14

Zdroj: MŠMT

Druhý zajímavý ukazatel shrnuje Tabulka 8. Jedná se o žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), konkrétně v kategorii odlišné kulturní prostředí či životní podmínky, dále rozdělené do kategorií:

- **K** – vzdělávací potřeby vyplývající zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacího jazyka vč. užívání jiného než vyučovacího jazyka v rodině žáka.
- **Z** – speciální vzdělávací potřeby vyplývající zejména z jiných životních podmínek v rodině žáka, obvykle se jedná o dlouhodobé se vyskytující životní okolnosti, např. sociální vyloučení, výraznou chudobu nebo jiné.
- **V** – speciální vzdělávací potřeby vyplývají z kombinace více faktorů (např. příslušníci etnických menšin, pokud se v rodině nemluví vyučovacím jazykem, platí odlišná kulturní pravidla a rodina je sociálně vyloučená).⁵

Spolufinancováno Evropskou unií

Z uvedených dat vyplývá, že v rámci MŠ za sledované období počet dětí s tímto SVP roste, v případě ZŠ tento počet stagnuje.

Tabulka 17 Počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Nýřany

Kategorie SVP		2020/2021			2021/2022			2022/2023		
		MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ
Odlišné kulturní prostředí či životní podmínky		7	18	0	9	22	0	18	18	0
Z toho kategorie	K	0	2	0	0	5	0	11	6	0
	Z	6	14	0	9	14	0	6	7	0
	V	1	2	0	0	3	0	1	5	0

Zdroj: MŠMT

10. Sociální oblast

Sociální dávky představují zajímavá data ve vztahu k tématu ohrožených dětí. Níže jsme se zaměřili zejména na dávky hmotné nouze – příspěvek na živobytí (PnŽ), doplatek na bydlení (DnB) a mimořádnou okamžitou pomoc (MOP). Dále na dávky státní sociální podpory – příspěvek na bydlení (PnB) a přídavek na dítě. V poslední řadě uvádíme příspěvek na úhradu potřeb dítěte.

Data za dávky hmotné nouze shrnuje Tabulka 8 a Tabulka 19. PnŽ a DnB jsou kromě celkového počtu vyplacených dávek vyčísleny na počet rodin s minimálně jedním nezaopatřeným dítětem, což umožňuje přesněji vyčíslit počet rodin, kde nemusí být dostatečně zajištěny všechny potřeby dětí. Toto dělení je uvedeno u těchto dvou dávek hmotné nouze vzhledem k jejich větší „závažnosti“ či „váze“ vzhledem k tématu ohrožených dětí. U obou dávek je vidět mírný nárůst, zejména v roce 2021 a pak následuje pokles v roce 2022. Rodiny s dětmi tvoří vždy méně než polovinu všech těchto vyplacených dávek. Data za řešené území se nijak výrazně vymykají trendu ostatních uvedených SO ORP.

Co se týče dávky MOP, příjemce dle počtu nezaopatřených dětí nelze vyčlenit. Ve sledovaném období je patrný nárůst této dávky, nicméně tato četnost byla v roce 2022 u některých ORP ovlivněna zejména výplatou této dávky ukrajinským občanům s dočasnou ochranou. SO ORP Nýřany vykazuje jistou specifickou vývojovou četnost vyplácení této dávky. Zatímco u ostatních SO ORP četnost i výše vyplacených dávek ve sledovaném období roste, tak v případě Nýřan je mezi roky 2021 a 2022 výrazný úbytek četnosti vyplácení této dávky.

Tabulka 18 Přehled PnŽ a DnB za vybrané SO ORP Plzeňského kraje

Typ dávky	Území SO ORP	2020			2021			2022		
		Celkem	z toho	vyplacená suma (v tis. Kč)	Celkem	z toho	vyplacená suma (v tis. Kč)	Celkem	z toho	vyplacená suma (v tis. Kč)
			<u>Dom. s ND⁶</u>			Dom. s ND			Dom. s ND	
Příspěvek na živobytí	Blatná	421	222	1749	489	243	2165	427	222	2043

⁶ Domácnosti s minimálně jedním nezaopatřeným dítětem

Spolufinancováno Evropskou unií

	Horažďovice	369	132	1710	349	180	1455	363	132	1629
	Klatovy	1737	583	6848	1963	740	7751	1730	583	7553
	Kralovice	1333	440	5182	1438	452	5300	1334	440	6106
	Nýřany	2077	796	8444	2173	860	8619	2152	796	9348
	Přeštice	611	129	2054	661	183	2290	580	129	2173
Doplátek na bydlení	Blovice	265	194	1213	295	183	1481	220	135	1161
	Horažďovice	152	89	472	137	59	355	147	41	418
	Klatovy	899	449	2545	967	417	2592	858	339	2993
	Kralovice	538	173	1996	549	155	2003	473	142	1853
	Nýřany	1188	620	5187	1242	627	5427	1188	594	5078
	Přeštice	416	170	1862	426	146	2113	392	120	1816

Zdroj: MPSV ČR

Tabulka 19 Přehled MOP za vybrané SO ORP Plzeňského kraje

Území SO ORP	počet vyplacených dávek v roce			vyplacená suma (v tis. Kč) v roce		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Blovice	14	22	71	48	103	195
Horažďovice	8	20	83	22	75	223
Klatovy	154	104	569	387	255	1509
Kralovice	62	150	280	249	270	796
Nýřany	230	540	391	711	1132	1087
Přeštice	16	36	178	82	167	471

Zdroj: MPSV ČR

Přehled dávek státní sociální podpory je uveden v Tabulce 0. Zde je patrný postupný meziroční nárůst počtu dávek a tím i vyplacené sumy za rok. Výrazný skokový nárůst pak vykazuje v řešeném území počet vyplacených přídavků na dítě v roce 2022. Ale ani v tomto případě se nejedná o výjimečný stav v porovnání s dalšími vybranými SO ORP v Plzeňském kraji.

Tabulka 20 Přehled dávek státní sociální podpory za vybrané SO ORP Plzeňského kraje

Typ dávky	Území SO ORP	počet vyplacených dávek v roce			vyplacená suma (v tis. Kč) v roce		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Příspěvek na dítě	Blovice	3101	3272	3793	2534	3957	4334
	Horažďovice	2648	2775	3473	2212	2647	4074
	Klatovy	8252	8722	10620	6825	8421	12521
	Kralovice	4343	4675	6274	3495	4368	7081
	Nýřany	8852	9336	11639	7157	8819	13214
	Přeštice	2369	2433	3668	1993	2379	4353
Příspěvek na	Blovice	962	919	1181	2702	2466	3934

Spolufinancováno Evropskou unií

	Horažďovice	938	778	1103	2326	2026	2971
	Klatovy	2524	2553	3204	8055	8005	10891
	Kralovice	2130	2261	3122	6189	7055	10868
	Nýřany	2922	3046	4437	10223	11491	17981
	Přeštice	746	728	1156	2020	2051	4065

Zdroj: MPSV ČR

Poslední dávkou, kterou je zajímavé sledovat ve vztahu k tématu ohrožených dětí je příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Ta náleží pěstounům nezletilého dítěte, osobám, které převzaly nezletilé dítě do péče jiné fyzické osoby či nezletilým nezaopatřeným dětem, které byly do zletilosti v pěstounské péči. Vývoj vyplacení této dávky je uveden v Tabulka 1. Ve většině regionů SO ORP počet vyplacených dávek spíše kolísá, v řešeném území je vidět setrvalý postupný nárůst.

Tabulka 21 Přehled příspěvku na úhradu potřeb dítěte ve vybraných SO ORP Plzeňského kraje

Typ dávky	Území SO ORP	počet vyplacených dávek v roce			vyplacená suma (v tis. Kč) v roce		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Příspěvek na úhradu potřeb dítěte	Blovice	421	374	363	2725	2443	2537
	Horažďovice	218	237	285	1313	1536	1702
	Klatovy	713	728	1067	4248	4482	6146
	Kralovice	479	435	453	2994	2814	2969
	Nýřany	1161	1223	1379	7028	7471	8775
	Přeštice	188	181	260	1228	1161	1587

Zdroj: MPSV ČR

10.1. Mapa vzdělávání – Socioekonomické znevýhodnění a destabilizující chudoba v regionech

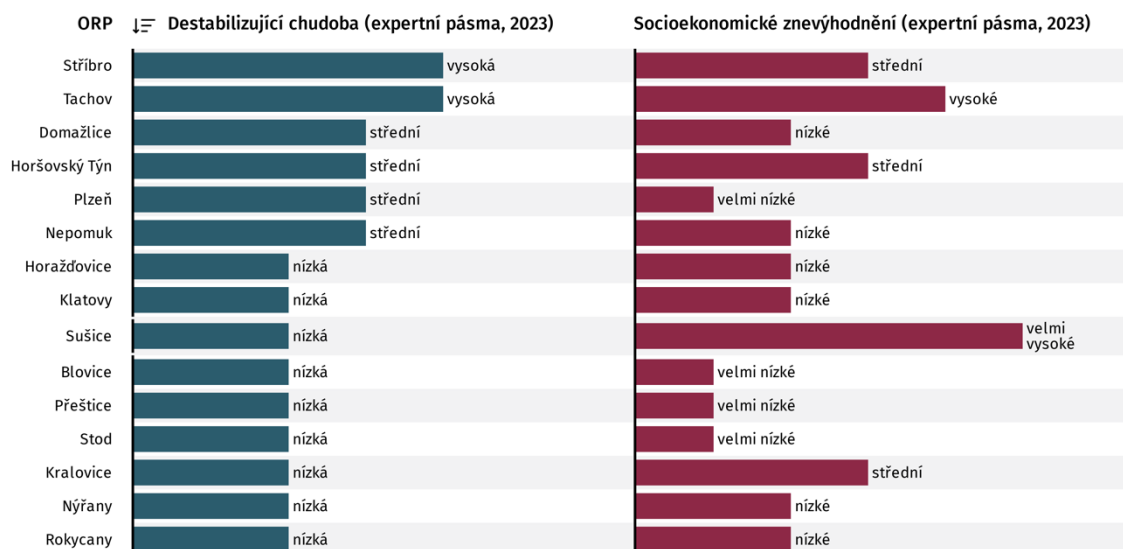
Zajímavý průřez stavem sociální oblasti přináší již výše zmiňovaná Mapa vzdělávání. Ačkoliv jsou tyto ukazatele v mapě vzdělávání primárně vztaheny ke vzdělávacím výsledkům, pro naše potřeby dobře shrnují celkovou situaci rodin a dětí v jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje. **Destabilizující chudoba** se projevuje exekucemi, bytovou nouzí rodin a životem v sociálně vyloučeném prostředí. **Sociální znevýhodnění regionů** se projevuje zejména nezaměstnaností a nižší vzdělanostní strukturou. Obrázek 4 níže porovnává jednotlivé SO ORP v Plzeňském kraji. Řešené území se s oběma ukazateli potýká spíše méně a nachází se na dolní hranici z hlediska celého kraje.

Spolufinancováno Evropskou unií

Obrázek 4 Destabilizující chudoba a socioekonomické znevýhodnění

Destabilizující chudoba (expertní pásma, 2023) a Socioekonomické znevýhodnění (expertní pásma, 2023) po ORP, pouze Plzeňský kraj

Zdroj dat: PAQ Research (výpočet), ČSÚ, ASZ, Exekutorská komora, GAC

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

11. Analýza poskytovaných sociálních služeb v ORP Nýřany

Analýza poskytovaných sociálních služeb se zaměřuje na identifikaci jednotlivých poskytovatelů v řešeném území, jimi poskytovaných služeb a současně se snaží reflektovat základní problematická místa stávajícího systému sociálních služeb.

11.1. Cíle analýzy

Hlavním cílem analytické činnosti bylo kvalitativní zhodnocení aktuálního stavu sociálních služeb pro rodiny s dětmi v SO ORP Nýřany, a to prostřednictvím identifikace již poskytovaných sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, jejich poskytovatelů a také organizací poskytujících služby související.

Dalším cílem analýzy bylo vytvoření přehledu, který bude obsahovat:

- (1) základní údaje o poskytovatelích (sídlo, kontaktní údaje, právní formu);
- (2) zaměření činnosti (typy poskytovaných služeb a jejich popis);
- (3) cílovou skupinu uživatelů služeb;
- (4) identifikaci problematických oblastí při poskytování služeb.

Spolufinancováno Evropskou unií

11.2. Přehled místních sociálních služeb

Přehled poskytovatelů se zaměřením na děti či rodiny s dětmi, kteří byli k lednu 2025 registrováni v **Registru poskytovatelů sociálních služeb** a kteří mají v řešeném území sídlo, kancelář či pobočku, je uveden v tabulce 22. V řešeném území působí celkem 4 místní poskytovatelé sociálních služeb různých právních forem.

Tabulka 22. Poskytovatelé sociálních služeb sídlící v SO ORP Nýřany

Poskytovatel	Právní forma
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Člověk v tísni, o.p.s.	141 – Obecně prospěšná společnost
Sdružení občanů EXODUS, z.s.	706 - Spolek

Zdroj: Registr sociálních služeb MPSV (leden 2025); Číselník právních forem MMR ČR.

Následující tabulka prezentuje sociální služby poskytované v řešeném území, které mají v uvedeném území sídlo či pobočku, řazené podle svého druhu s uvedením formy, a to v souladu se zákonem 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dále je v tabulce uveden název poskytovatele služby, včetně adresy jeho místního zastoupení a kontaktů.

Tabulka 23. Místní sociální služby poskytované v SO ORP Nýřany

Druh sociální služby	Služba*	Poskytovatel	Zařízení poskytovatele v řešeném území
Sociální poradenství	Odborné sociální poradenství (A, T)	Člověk v tísni, o.p.s.	Šůlova 409, 33023 Nýřany www.clovekvtsni.cz/plzen jakub.palecek@clovekvtsni.cz tel.: 377 240 090, 777 367 889
Služby sociální péče	Pečovatelská služba (T)	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	Partyzánská 519, Město Touškov 330 33 www.pecovatelskasluzba.cz ps@pecovatelskasluzba.cz tel.: 377 921 253
	Chráněné bydlení (P)	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	Výcvikové chráněné bydlení Zbůch V Sídlišti 347, Zbůch 330 22 Chráněné bydlení Plzeňská 93, Zbůch 330 22 www.centrumzbuch.cz info@centrumzbuch.cz tel.: 377 830 611
	Odlehčovací služby (A)	Sdružení občanů EXODUS, z.s.	Dům Exodus Třemošná U Zvonu 51, Třemošná 330 11 www.exodus.cz info@exodus.cz tel.: 377 856 539

Spolufinancováno Evropskou unií

Druh sociální služby	Služba*	Poskytovatel	Zařízení poskytovatele v řešeném území
Služby sociální prevence	Krizová pomoc (A, T, P)	Člověk v tísni, o.p.s.	Šůlova 409, 33023 Nýřany www.clovekvtisni.cz/plzen jakub.palecek@clovekvtisni.cz tel.: 377 240 090, 777 367 889
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o. (A)	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Dílňa Na sklárně Revoluční 1071, Nýřany 330 23 www.cssstod.eu info@cssstod.eu tel.: 770 174 926
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (A, T)	Člověk v tísni, o.p.s.	Šůlova 409, 33023 Nýřany www.clovekvtisni.cz/plzen jakub.palecek@clovekvtisni.cz tel.: 377 240 090, 777 367 889
	Terénní programy (T)	Člověk v tísni, o.p.s.	Šůlova 409, 33023 Nýřany www.clovekvtisni.cz/plzen jakub.palecek@clovekvtisni.cz tel.: 377 240 090, 777 367 889
	Sociální rehabilitace (A,T,P)	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	V Sídlišti 347, 33022 Zbůch https://www.centrumzbuch.cz/ info@centrumzbuch.cz tel.: 377 830 611

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV.

* A = ambulantní, P = pobytová, T = terénní forma služby

Kromě místních poskytovatelů sociálních služeb mohou občané Nýřanska využívat dalších terénních sociálních služeb s celokrajskou nebo celorepublikovou působností působících v Plzeňském kraji. Přehled všech sociálních služeb dostupných v Plzeňském kraji je k dispozici v katalogu poskytovatelů v Plzeňském kraji.⁷ Podrobnější informace k vybraným službám, které v řešené území obsluhují pouze terénně je v kapitole 5.

11.3. Druhy místních sociálních služeb

Podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, rozděluje sociální služby na služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence, přičemž základní sociální poradenství poskytuje zdarma každý poskytovatel.

⁷ https://socialnisluzby.plzensky-kraj.cz/Uploads/Files/0cvxepr3_d3b.pdf

Spolufinancováno Evropskou unií

V řešeném území jsou místními organizacemi poskytovány všechny tři druhy sociálních služeb se zaměřením na děti či rodiny s dětmi.

Odborné sociální poradenství na území poskytuje **1 poskytovatel**.

Dále 2 poskytovatelé nabízí celkem 3 **služby sociální péče**. Jedná se o odlehčovací služby (1) pro děti od 7 let s tělesným, zdravotním či kombinovaným postižením a pečovatelské služby (1) pro rodiny s dětmi s mentálním, tělesným či kombinovaným postižením a chráněné bydlení (1) pro děti od 16 let.

Do skupiny **sociální prevence** spadají **5 služby**, které nabízí 2 poskytovatelé. Konkrétně se jedná o sociálně aktivizační služby rodinu s dětmi (1), sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP (1), krizovou pomoc (1), sociální rehabilitace (1) a terénní programy (1).

Počty jednotlivých druhů sociálních služeb v SO ORP Nýřany poskytovaných místními poskytovateli jsou zobrazeny v grafu 3.

Graf 3. Druhy sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Zdroj: Autor, Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

11.4. Formy místních sociálních služeb

Dle formy poskytování se sociální služby dělí na **ambulantní, terénní a pobytové** služby. V některých případech může být forma kombinovaná. Občanům Nýřanska je poskytováno jednotlivými formami 5 ambulantních služeb, 6 terénních služeb a 2 pobytové služby zaměřující se na děti či rodiny s dětmi.

Spolufinancováno Evropskou unií

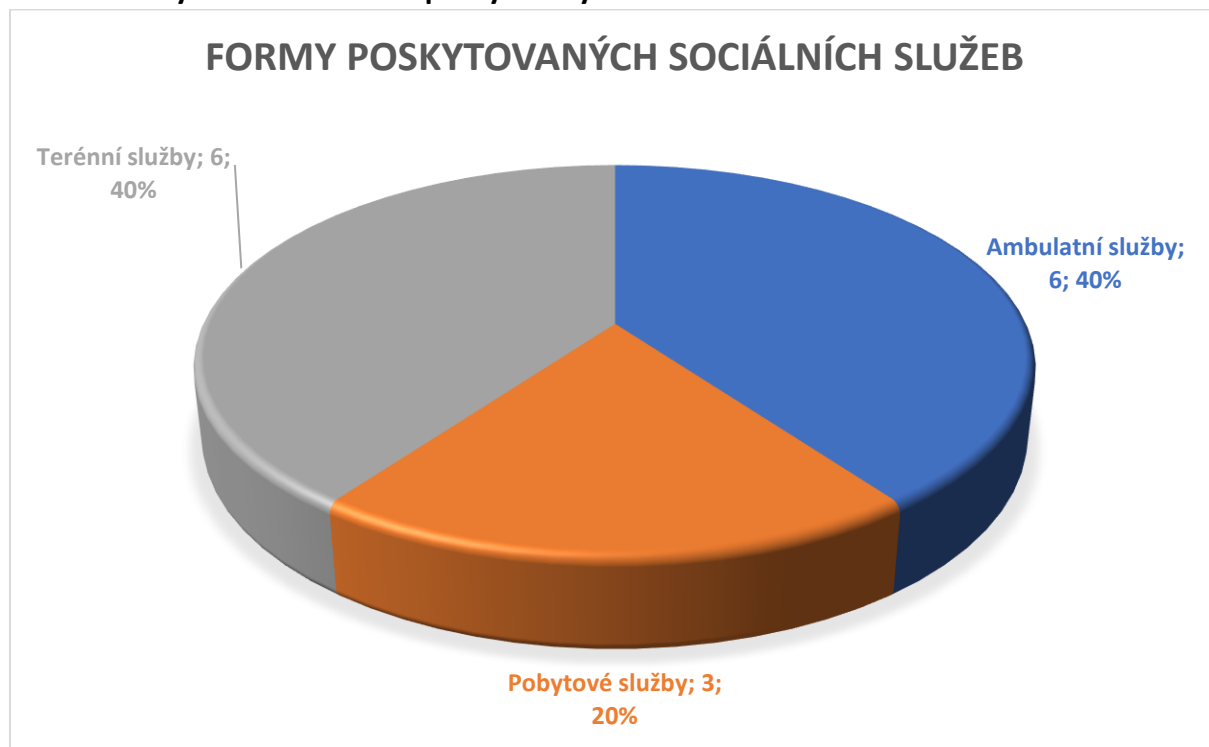
Terénní formou je poskytováno odborné sociální poradenství, pečovatelské služby, sociální rehabilitaci, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, krizová pomoc a terénní programy.

Ambulantní formou je poskytováno odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP, sociální rehabilitaci, krizová pomoc a odlehčovací služby.

Pobytovou formou jsou poskytovány služby sociální rehabilitace, chráněné bydlení a krizové pomoci.

Počty služeb dle forem poskytování v SO ORP Nýřany místními poskytovateli jsou zobrazeny v grafu 4.

Graf 4. Formy sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Zdroj: Autor, Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

11.5. Typy místních sociálních služeb

Na území SO ORP Nýřany je místními poskytovateli dětem a rodinám s dětmi poskytováno **7 různých typů sociálních služeb**, které definuje zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách. Konkrétně se jedná o sociální službu:

- **Odborné sociální poradenství** je sociální službou zaměřenou na osoby, které se dostaly do nepříznivé soc. situace způsobené věkem, zdravotním stavem nebo znevýhodňujícím

Spolufinancováno Evropskou unií

prostředím, nedokážou ji řešit samy nebo za pomoci svých blízkých a potřebují k jejímu řešení získat informace a odbornou pomoc.

V řešeném území je tato služba poskytována 1 poskytovatelem (Člověk v tísni, o.p.s.), a to jak formou terénní, tak i ambulantní.

- **Pečovatelská služba** je terénní nebo ambulantní služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení, ale také rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby.

Pečovatelská služba je v řešeném území poskytována 1 místním poskytovatelem (Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov), a to terénní formou v domácnostech uživatelů.

- **Odlehčovací služba** je terénní, ambulantní nebo pobytová služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v domácím prostředí. Cílem služby je poskytnout nezbytný odpočinek pečujícím osobám.

Odlehčovací službu poskytuje 1 poskytovatel (Sdružení občanů Exodus z.s.), a to formou ambulantní. V řešeném území službu poskytuje ještě jeden poskytovatel s celokrajskou působností (není zahrnutý do místních poskytovatelů) – Centrum Hájek, z.ú. a to též ambulantní formou.

- **Sociální rehabilitace** je terénní a ambulantní službou, která představuje soubor činností zaměřených na podporu soběstačnosti osob se zdravotním, tělesným, mentálním, kombinovaným postižením a chronickým duševním onemocněním. Zaměřuje se tedy především na rozvoj schopností, dovedností a kompetencí nutných pro samostatný život.

Sociální rehabilitace je poskytována 1 poskytovatelem, a to terénní, ambulantní i pobytovou formou (Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch.). V řešeném území službu poskytuje ještě jeden poskytovatel s celostátní působností (není zahrnutý do místních poskytovatelů) – Centrum Hájek, z.ú., a to ambulantní formou.

- **Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP** představují ambulantní, popřípadě terénní službu určenou osobám v důchodovém věku nebo se zdravotním postižením, které jsou ohrožené sociálním vyloučením. Mezi základní činnosti služby patří zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tuto službu poskytují v řešeném území 1 poskytovatel (Centrum sociálních služeb Stod p.o.) ambulantní formou.

- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** jsou ambulantní nebo terénní služby poskytované rodinám s dítětem nebo dětmi zasaženými krizovou sociální situací, kterou rodina není schopna překonat vlastními silami a kvůli které je ohrožen zdravý vývoj dítěte. V řešeném území tuto službu poskytuje 1 poskytovatel (Člověk v tísni o.p.s.) a čtyři poskytovatelé s celokrajskou působností (není zahrnutý do místních poskytovatelů) –

Spolufinancováno Evropskou unií

MáTa pro rodinu, Centrum Hájek, z.ú., Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy a Domus – centrum pro rodinu, z.s. pouze pro pěstounské rodiny.

- **Chráněné bydlení** je pobytovou sociální službou, která je určena osobám se sníženou soběstačností způsobenou zdravotním postižením, chronickým nebo duševním onemocněním, díky které vyžadují pomoc druhé osoby.

Služba je v řešeném území poskytována 1 poskytovatelem Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch) v chráněných bytech.

- **Terénní programy** představují terénní formu sociální služby určené osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi (problémové skupiny osob, uživatelé návykových látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a jiné sociálně ohrožené skupiny.

V řešeném území poskytuje terénní programy 1 poskytovatel (Člověk v tísni, o.p.s.).

- **Krizová pomoc** je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Tato služba podle obsahu poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

V řešeném území poskytuje programy 1 poskytovatel (Člověk v tísni, o.p.s.), a to ambulantní, terénní nebo pobytovou formou a jeden poskytovatel s celokrajskou působností (není zahrnutý do místních poskytovatelů) – Diecézní Charita Plzeň

11.6. Cílové skupiny místních sociálních služeb

Zaměření poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin vychází z typologie Ministerstva práce a sociálních věcí ČR určené pro registraci sociálních služeb. Tabulka 24 nabízí přehled cílových skupin zaměřených na děti či rodinu s dětmi poskytovatelů se sídlem či pobočkou v řešeném území, a to včetně jejich věkových kategorií.

Tabulka 24. Cílové skupiny sociálních služeb v SO ORP Nýřany

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby bez přístřeší	Člověk v tísni, o.p.s.	16+	Odborné sociální poradenství
		11+	Terénní programy
		1-64 let	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Osoby s kombinovaným postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80+	Domovy pro osoby se zdravotním postižením
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	Odlehčovací služby

Spolufinancováno Evropskou unií

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	Chráněné bydlení
Osoby s tělesným postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80	Odlehčovací služby
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	0-4	Pečovatelská služba
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	Chráněné bydlení
Osoby se zdravotním postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80	Pečovatelská služba
	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	0-4	
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	Odlehčovací služba
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	Chráněné bydlení
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP

Spolufinancováno Evropskou unií

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Člověk v tísni o.p.s.	1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		16-80+	Odborné sociální poradenství
		11-80+	Terénní programy
Etnické menšiny		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		16-80+	Terénní programy
		11-80+	Odborné sociální poradenství
Imigranti a azylanti		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Oběti domácího násilí		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Oběti obchodu s lidmi		16-80+	Terénní programy
Oběti trestné činnosti		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Osoby komerčně zneužívané		16-80+	Terénní programy
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Pachatelé trestné činnosti		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy

Spolufinancováno Evropskou unií

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby v krizi		16-80+	Krizová pomoc
Rodiny s dítětem/děťmi	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	1-6	Pečovatelská služba
	Člověk v tísni o.p.s.	1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

V řešeném území jsou poskytovány sociální služby pro 17 cílových skupin se zaměřením na děti či rodiny s dítětem/děťmi místními poskytovateli se sídlem či pobočkou v daném ORP, přičemž jeden poskytovatel podporuje 14 cílových skupin, 4 poskytovatelé se věnují 3 cílovým skupinám.

Jak z tabulky vyplývá, nejvíce služeb poskytuje Člověk v tísni o.p.s, který se svými službami orientuje na podporu osob bez přístřeší, dětí a mládeže ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, etnických menšin, imigrantů a azylantů, obětí domácího násilí, obětí obchodu s lidmi, obětí trestné činnosti, osob, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, osob do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osob komerčně zneužívaných, osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách pachatelů trestné činnosti, osob v krizi a rodin s dítětem/děťmi.

Osobám s kombinovaným postižením se věnují 3 poskytovatelé, a to Sdružení občanů Exodus, z. s., Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch a Centrum sociálních služeb Stod, který má v řešeném území pobočky a pro osoby s tělesným či zdravotním postižením jsou specializovaní 4 poskytovatelé kromě již uvedených ještě Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov.

Rodiny s dítětem/děťmi se mohou obrátit na dva poskytovatele, jak již bylo uvedeno na Člověk v tísni, o.p.s. a Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Touškov.

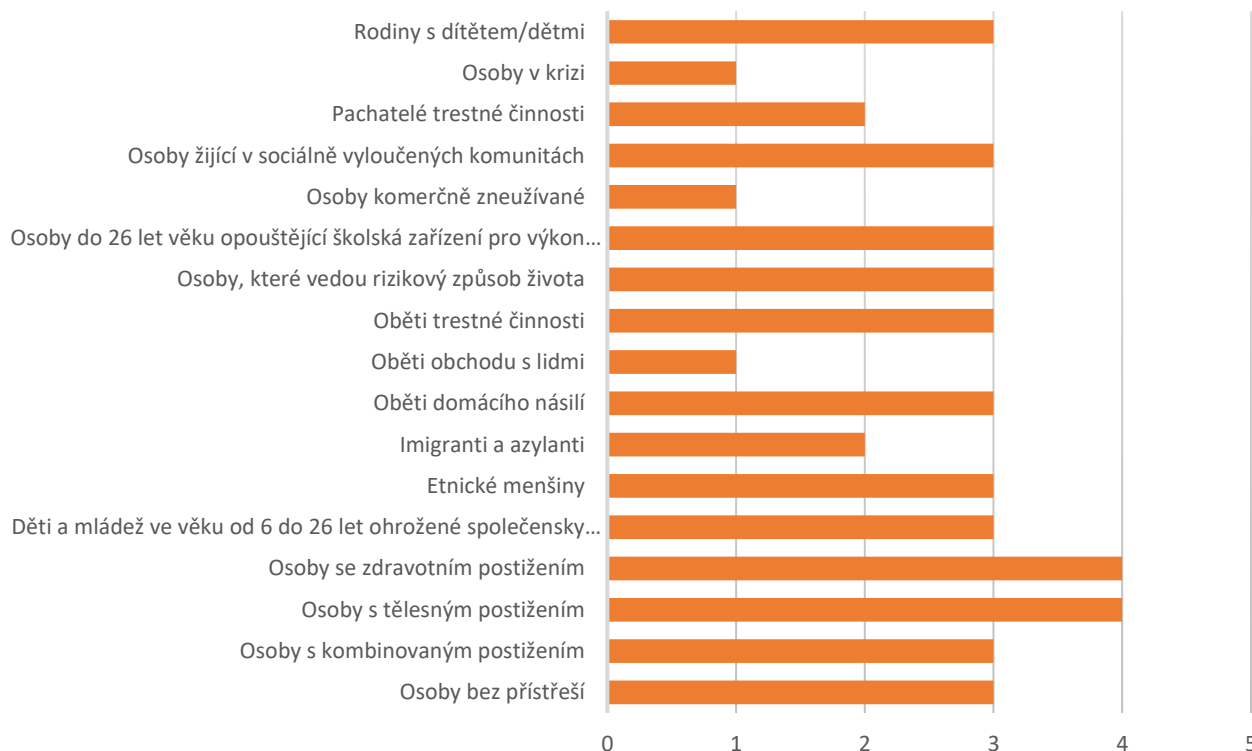
Shrnutí údajů o počtu místních sociálních služeb určených pro jednotlivé cílové skupiny v řešeném území je prezentováno v grafu 5.

Graf 5. Poskytované sociální služby dle cílových skupin

Spolufinancováno Evropskou unií

ČETNOST MÍSTNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZAMĚŘENÝCH NA CÍLOVÉ SKUPINY UŽIVATEL

Zdroj: Autor, data z Registru poskytovatelů sociálních služeb

Co se týče věkových kategorií klientů, na které se sociální služby zaměřují, chybí zde organizace, které by se věnovaly pouze dětem do 15 let. Čistě dětské populaci jsou určeny pouze 2 místní sociální služby, a to vždy po 1 službě pro věkovou kategorii 0-4 let (pečovatelská služba), 1-6 let 1 služba (pečovatelská služba) a pro věkovou kategorii 7-26 let (odlehčovací služba). Od 11 let je poskytována 1 služba, stejně jako pro věkovou skupinu od 16 let. Věkové kategorii od 1 do 64 let o 2 služby, od 11 do 80+ let jsou určeny 2 služby 16 - 80+ let je v území poskytováno 6 služeb.

11.7. Místní a časová dostupnost sociálních služeb

Místní a časová dostupnost sociálních služeb v řešeném území je podrobně prezentována v tabulce 25. Informace k jednotlivým službám vychází z Registru sociálních služeb, z webových stránek jednotlivých poskytovatelů či vyplynuly rozhovorů.

Tabulka 25. Místní a časová dostupnost sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Spolufinancováno Evropskou unií

Poskytovatel	Služba	Časová dostupnost služby	Působnost služby v řešeném území
Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov	Pečovatelská služba	Středisko Vejprnicko: Vejprnice: Po-Pá:6:00-14:30 So-Ne:7:30-12:00 Líně: Po-Pá:6:30-15:00 Zbůch: Po-Pá:6:30-15:00 H. Huť: Po-Pá:7:00-15:30 Vochoz: Po-Pá:7:00-15:30	Středisko Vejprnicko: Vejprnice, Líně – Sulkov, Zbůch-sídla v rámci obce: Červený Újezd Heřmanova Huť-sídla v rámci obce: Dolní Sekyřany, Horní Sekyřany, Vlkyš I-III Vochoz
		Středisko Touškovsko: Touškov + ostatní obce: Po-Pá: 6:30-18:00 Všeruby: Po-Pá: 6:30-17:00	Středisko Touškovsko: Město Touškov-sídla v rámci obce: Kůstí, Kozolupy, Všeruby-sídla v rámci obce: Chrančovice, Chrástov, Klenovice, Kokořov, Popovice, Radimovice, Chotíkov Líšany-sídla v rámci obce: Luhov, Třebouz, Lipno, Písek, Náklov, Hunčice, Košetice, Ledce, Zruč-Senec, Druztová, Jezná, Kunějovice
Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	Sociální rehabilitace	Ambulantní a terénní forma: Po-Pá: 7:00-17:00 Pobytová forma: Nepřetržitě (24/7)	Zbůch Plzeňský kraj ČR
	Chráněné bydlení	Pobytová forma: Nepřetržitě (24/7)	
Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Po, Út: 7:00-15:30 St: 6:30-13:30 Čt: 6:30-17:00 Pá: 6:30-15:00	Nýřany (Dílňa Na sklárně) Plzeňský kraj ČR
Sdružení občanů Exodus, z.s	Odlehčovací služby	Út: 12:30-18:00 (mimo státní svátky a prázdniny)	Třemošná (Dům Exodus) Plzeňský kraj ČR
Člověk v tísni, o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Po-Pá: 8:00-16:00 po předchozí domluvě	Na území ORP Nýřany
	Odborné sociální poradenství	St: 12:00 – 16:00 bez objednání	
	Terénní programy		
	Krizová pomoc	Ambulantní a terénní forma: Po-Pá: 9:00-17:30	Na území ORP Nýřany Šúlova 409, 33023 Nýřany
		Pobytová forma	Utajovaná adresa

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, osobní dotazování 2025

Pečovatelská služba je v řešeném území poskytována jedním místním poskytovatelem. **Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov** ji poskytuje v jednotlivých

Spolufinancováno Evropskou unií

obcích a jejich částech prostřednictvím Střediska Vejprnicko a Střediska Touškovsko, a to v časech uvedených v tabulce 6.

Odborné sociální poradenství v řešeném území poskytuje jeden místní poskytovatel - **Člověk v tísni**. Služba je určena občanům ORP Nýřany a je ambulantně poskytována v kanceláři v Nýřanech nebo terénní formou v rámci hranic ORP. Též byla vybudována pobočka v Úterý, kam sociální pracovníci dojíždí pravidelně jednou týdně. V rámci odborného sociálního poradenství je na Nýřansku poskytováno také dluhové poradenství. Kapacita služby je permanentně plná. Poskytovatel však žádného zájemce o službu neodmítá, ale nabídne možnost zařazení do pořadníku.

Odlehčovací služby jsou v řešeném území poskytovány prostřednictvím jednoho poskytovatele. **Sdružení občanů Exodus** poskytuje ambulantní formou službu pro děti a mládež do 26 let každé úterý ve svém zařízení Dům Exodus v Třemošné. Cena služby je 300,- Kč. Součástí služby je také svoz klientů z domova či ze školy za cenu 20,-Kč. Působnost služby je Plzeň sever a Plzeň město. V současné době mají volné kapacity.

Chráněné bydlení poskytuje v řešeném území **Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch** formou výcvikového chráněného bydlení v zařízení ve Zbůchu (10 lůžek) a v bytě ve Zbůchu (2 lůžka). Zřizovatelem služby je MPSV ČR a má celorepublikovou působnost.

Sociální rehabilitaci poskytuje v řešeném území jeden poskytovatel. **Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch**. Služba je poskytována ambulantní formou nebo pobytovou formou v rámci 14-ti denních pobytů pro matky s dětmi.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v řešeném území poskytuje **Centrum sociálních služeb Stod**, a to v Dílně na Sklárně v Nýřanech. Zřizovatelem služby je Plzeňský kraj a okamžitá kapacita je 8 klientů.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zajišťuje pro občany v SO ORP Nýřany **Člověk v tísni**. Služby je poskytována primárně v domácnostech klientů, popř. na pobočce v Nýřanech či v Úterý, kam sociální pracovník dojíždí pravidelně jedenkrát v týdnu. Kapacita služby je naplněna, zájemcům je nabídnuta možnost zařazení do pořadníku. V případě krizové situace jsou pracovníci schopni poskytnout základní poradenství v kratším časovém úseku.

Terénní programy zajišťuje na území SO ORP Nýřany **Člověk v tísni**. V rámci služby řeší dluhovou problematiku, dále bydlení, sociální dávky a další problémy spojené se sociálním vyloučením. Kapacita služby je plně vytížena.

Krizová pomoc je poskytována v daném území jedním poskytovatelem, a to Člověkem v tísni. Jde o nově registrovanou službu, která je zatím zajišťována z pobočky Plzeň krizovým interventem s dosahem do ORP Nýřany, očekává se rozšíření kapacit služby. Službu je možné poskytnout i telefonicky.

Spolufinancováno Evropskou unií

11.8. Návazné služby nabízené místními poskytovateli služeb na Nýřansku

Někteří místní poskytovatelé sociálních služeb v rámci své činnosti poskytují na území Nýřanska i návazné či další služby. Výčet těchto služeb vychází z rozhovorů s místními poskytovateli služeb.

Člověk v tísni, o.p.s.

- Podpora vzdělávání - individuální doučování dětí v rodinách, v rámci této podpory poskytovatel zajišťuje techniku a internetové připojení pro distanční doučování dětí svých klientů
- Zprostředkování potravinové pomoci pro klienty, se kterými spolupracuje na zlepšení jejich životní situace
- V rámci svých služeb podporuje též cizince, v současné době zejména ukrajinské uprchlíky

Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov

- Zprostředkování ošetřovatelské péče
- Doprovod klientů

Občasné sdružení Exodus, z.s.

- Svoz klientů do služby (ambulantní odlehčovací služba)
- Půjčování zdravotních a kompenzačních pomůcek
- Pořádání kulturních akcí (Jazz festival, koncerty u řeky, charitativní běh, jarní a zimní jarmark apod.)

11.9. Další sociální a doprovodné služby poskytované na Nýřansku

Na území SO ORP Nýřany dále působí několik dalších poskytovatelů, kteří v území nemají sídlo ani pobočku a své služby v řešeném území poskytují terénní formou.

V tabulce 27 jsou uvedeny výše definované sociální služby s celokrajskou působností, které jsou v řešeném území poskytovány terénní formou.

Tabulka 27. Další sociální služby působící terénní formou v SO ORP Nýřany

Poskytovatel služby	Služby	Zařízení poskytovatele/ Adresa	Kontakt	Cílová skupina
SPOLU-DOMA	Odlehčovací služby	Domov-odlehčovací služba Sadová 634/8, Plzeň – Doubravka, 312 00	www.domov-plzen.cz socialni@domov-plzen.cz tel.: 721 632 788	Osoby se zdravotním postižením, senioři
Raná péče KUK, z.ú.	Raná péče	Raná péče KUK Tomanova 2645/5, Plzeň 3- Jižní Předměstí, 301 00	www.ranapecekuk.eu plzen@ranapece.eu tel.: 377 420 035, 724 400 815	Osoby s kombinovaným postižením, osoby se zrakovým postižením, rodiny s dětmi
HEWER, z.s.	Osobní asistence	HEWER-osobní asistence pro Plzeňský kraj Pražský 84/15, Plzeň, 301 00	www.hewer.cz sluzby.plzensko@hewer.cz r.cz tel.: 724 781 341	Osoby s kombinovaným, mentálním, tělesným, sluchovým, zrakovým a zdravotním postižením, senioři

Spolufinancováno Evropskou unií

Domus - Centrum pro rodinu, z.s.*	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Domus-Centrum pro rodinu Černická 887/9, Plzeň 3- Jižní Předměstí, 301 00	www.domus-cpr.cz info@domus-cpr.cz tel.: 602 278 866	Náhradní rodinná péče
Diakonie ČCE- středisko Západní Čechy*	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Archa pro rodiny s dětmi Resslova 322/12, Plzeň 3 – Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň	www.diakonie.cz archa@diakoniezapad.c z tel.: 733 614 645	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, rodiny s dětmi, etnické menšiny
		Adite pro náhradní rodiny Denisovo nábřeží 2568/6, Plzeň 3-Východní Předměstí, 301 00	www.diakoniezapd.cz adite@diakoniezapad.c z tel.: 730 802 698	Náhradní rodinná péče
Diakonie ČCE- Středisko celostátních programů a služeb	Raná péče	Raná péče Diakonie- Plzeňský kraj Mírové náměstí 19, Horažďovice 341 01	www.rana-pece.cz info@rana-pece.cz tel.: 235 518 392	Osoby s kombinovaným, mentálním a tělesným postižením, rodiny s dětmi
Diecézní charita Plzeň	Intervenční centra	Intervenční centrum Plzeňského kraje Cukrovarská 327/16, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00	www.dchp.cz ic@dchp.charita.cz tel.: 777 167 004	Oběti domácího násilí
	Terénní krizová služba	Terénní krizová služba Cukrovarská 327/16, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00	www.dchp.cz krize@dchp.charita.cz tel.: 777 167 004	Osoby v krizi bez omezení věku
Centrum Hájek	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Štáhlavice 158, 332 03 Nezvěstice	https://centrumhajek.eu u info@centrumhajek.eu tel.: 602 555 493	Rodiny s dítětem/dětmi s tělesným, mentálním nebo kombinovaným postižením
MáTa pro rodinu	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní a ambulantní služba MáTa pro rodinu Lochotínská 179/37 Severní Předměstí 301 00 Plzeň	www.mataprordinu.cz nfo@mataprordinu.cz tel: +420 377 423 973, tel: +420 724 667 638	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, rodiny s dětmi, etnické menšiny
Ledovec, z.s.	Sociální rehabilitace	Sociální rehabilitace Františkánská 5, 301 00 Plzeň	www.ledovec.cz sr@ledovec.cz tel: 737 003 997	Osoby s chronickým duševním onemocněním

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR, Rozhovory s poskytovateli (2025), vlastní šetření (2025)

* Organizace v řešeném území zajišťuje také potravinovou pomoc

Raná péče KUK poskytuje na území Plzeňského kraje služby **rané péče** rodinám s dětmi se zrakovým postižením. V současné době jsou k dispozici volné kapacity. V současné době se potýká nejvíce s nízkou informovaností o této službě jak širokou veřejností, tak odborníky.

HEWER poskytuje v řešeném území služby osobní asistence (celokrajská působnost). Kapacita služby je naplněna. Poskytovatel se potýká nedostatečnou informovaností a spoluprací

Spolufinancováno Evropskou unií

s praktickými lékaři. Své služby poskytují dětem s PAS. Jako jedna z mála organizací poskytuje služby také večer a o víkendech.

Diecézní charita Plzeň nabízí v PK ambulantní a terénní služby intervenčního centra, terénní krizovou službu a nonstop krizovou linku. Nabízí pomoc osobám v pozici oběti (vztahové problémy, domácí násilí) a pomoc v krizových situacích (tragické úmrtí v rodině, deprese, sociální fobie, úzkosti, ...). Nýřansko patří mezi poměrně náročné lokality na vytíženost těchto služeb. Mají též i zkušenosti s poskytováním svých služeb ve školách, které řeší krizové situace (např. napadení, šikana, násilí atd.).

SPOLU-DOMA poskytuje odlehčovací služby osobám se zdravotním postižením a odborné sociální poradenství osobám v krizi bez omezení věku v okruhu do 40 km od Plzně. Služby jsou z velké míry poskytovány rodinám zástupců CS.

Centrum Hájek pomáhá řešit specifické potřeby rodiny, které pečují o dítě s postižením v rámci sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v ambulantní i terénní formě. Většinou spolupracují s rodinami, které využívají další jejich sociální služby, a to denní stacionář, sociální rehabilitaci a odlehčovací službu poskytované pouze ambulantní formou. Pro své klienty nabízí i svozovou službu do 30 km od centra Hájek. V současné době má celorepublikovou působnost a je zřizován MPSV, což by se mělo konce roku 2025 změnit.

MáTa pro rodinu poskytuje sociálně aktivizační službu pro rodinu s dětmi v Plzeňském kraji. Ambulantně je služba poskytována pouze v Plzni, terénně služba je dostupná celokrajově. Máta pro rodinu současně provozuje i azylový dům v Plzni. Kapacity služby je stále průběžně naplněna.

11.10. Problémy a chybějící služby na Nýřansku

V rámci mapování stávající sociální situace na Nýřansku jsme zjišťovali, jaké služby v území dle zástupců škol, obcí, poskytovatelů sociálních služeb a také sociálních pracovníků městských úřadů a dalších institucí působících v sociální oblasti chybí a s jakými problémy se při zajištění sociálních služeb potýkají.

Získané informace o chybějících službách nelze zaměňovat s průzkumem potřeb samotných občanů regionu. Přesto mají informace od poskytovatelů sociálních služeb či obcí v mapování sociální situace své nezaměnitelné místo, protože jsou v úzkém kontaktu s lidmi v jejich aktuálních životních situacích a díky tomu mají přehled o tom, co obyvatelé řeší za problémy, jakých služeb je v řešeném území nedostatek, případně jaké v území zcela chybí.

Prvotním nevýhodou Nýřanska je rozsáhlé území, kdy nekompaktní uspořádání jeho čtyř územních částí vytváří poměrně velké vzdálenosti severně položených obcí od svého správního centra. To může vést k různé míře ztížení dostupnosti sociálních služeb pro obyvatele Nýřanska a pro poskytovatele sociálních služeb k větší náročnost na kapacitní zajištění terénních služeb.

Spolufinancováno Evropskou unií

12. Kvalitativní část

Cílem kvalitativního šetření bylo zmapovat chování jednotlivých aktérů, kteří v daném regionu utvářejí podobu prevence ohrožení dítěte. Z tohoto důvodu bylo osloveno následující skupiny respondentů.

- Zástupci mateřských a základních škol – v případě základních škol se jednalo o ředitele a metodiky prevence. Celkem byly osloveno 5 škol v SO ORP Nýřany, z toho 4 školy, které v řešeném území poskytují úplné základní vzdělání a jedna mateřská škola.
- Zástupci OSPOD Klatovy
- Zástupci poskytovatelů sociální i návazných služeb – konkrétně byly osloveny dvě sociální aktivizační služby pro rodinu s dětmi, které v řešeném území působí (Diakonie Západ – Archa pro rodinu, Adite a Člověk v tísni).

Dílčí cíle šetření byly následující:

1. Zjistit, jakým způsobem funguje spolupráce mezi školami, OSPOD a sociálními službami v řešeném regionu (pozitiva, negativa, problémy).
2. Definovat problémy, se kterými se respondenti v dané oblasti v řešeném regionu potýkají.
3. Definovat opatření, která by pomohla zkvalitnit prevenci ohrožení dítěte v řešeném regionu.

Vzhledem k tomu, že se jedná o kvalitativní šetření, tak výstupem nejsou statistická data, ale náměty a témata, která v území k řešené problematice rezonují a která je možné dále rozvíjet jak v jednotlivých školách, tak rovněž v rámci tvorby i implementaci regionálních strategických dokumentů (např. Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Klatovsku či místní akční plán vzdělávání) Konkrétní okruhy otázek pro výše uvedené skupiny respondentů jsou součástí příloh této zprávy.

Tematicky je vyhodnocení šetření rozděleno na tři části. Každá část se týká jedné z výše uvedených skupin respondentů.

12.1. OSPOD

Respondenti z řad škol uvedli, že vnímají OSPOD jako autoritu, která jim pomůže „vytvořit tlak“ na rodiče. Školy si též nejsou jisté, ve kterých případech mohou kontaktovat OSPOD a kdy ještě ne. Uvítaly by proto možnost neformálních konzultací. Školám často chybí zpětná vazba od pracovníků OSPOD k danému případu, aby mohly dítě či rodinu adekvátně podpořit. Zástupci škol též uvedli, že by uvítali, pokud by na OSPOD měli jednu kontaktní osobu, na kterou by se mohli vždy v případě potřeby obrátit. Školy by též ocenily od OSPOD doporučení poskytovatele sociálních či návazných služeb, na které by se mohly v daném konkrétním případě obrátit.

12.2. Školy

Většina oslovených škol nespolupracuje s žádnou sociální službou, nemá informace o zaměření sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a neví, jak rodinu správně motivovat ke spolupráci s touto sociální službou. Rizikové formy chování škola řeší pouze tehdy, když k němu

Spolufinancováno Evropskou unií

dochází na půdě školy, neboť nemá potřebné pravomoci mimo budovu, i když tím dochází k ovlivnění klima školy. Učitelé, resp. pracovníci školního poradenského pracoviště by uvítali odbornou podporu pro vedení rozhovoru s dítětem i rodinou, kde se vyskytla nějaká problematická skutečnost včetně dalšího vzdělávání v odborných tématech (rizikové formy chování, trauma dítěte, psychické problémy dětí atd.). Škola nevyužívá možnosti spolupráce s pěstouny a doprovázející organizací pro stanovení optimálního postupu, jak pracovat s dítětem v pěstounské péči.

12.3. Sociální služby

Sociální služby si uvědomují omezenou kapacitu poskytovaných služeb zejména ambulantní formou v daném ORP. Nedostatečnost terénní formy sociálních služeb je dáno i rozlehlostí území a špatnou dostupností odlehlých obcí. **Sociální služby by ve spolupráci se školou uvítali lepší komunikaci.** Především by bylo vhodné uspořádat setkání rodiny, školy i sociální služby za účelem stanovení pravidel komunikace a spolupráce. To se týká jak sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, tak i doprovázejících organizací pro pěstounské rodiny. Pro zkvalitnění prevence vnímají zástupci sociálních služeb jako klíčové začít s identifikací možných problémů už v rámci MŠ, neboť na základní škole je již problém rozvinutý, a tudíž i jeho řešení komplikovanější.

13. Přehled sociálních a souvisejících služeb na území SO ORP Nýřany

Sociální služby představují v tématu ohrožených dětí klíčovou součást, protože tvoří velkou část systémů prevence a řešení tohoto problému. Pro úplnost rámce, kterou by měla tato analýza tvořit přidáváme přehled poskytovatelů a sociálních (a souvisejících) služeb v řešeném území. Přehled všech poskytovatelů sociálních služeb, kteří v řešeném území aktivně působí, je uveden v Tabulka 8. Přehled byl převzat z analýzy poskytovaných sociálních služeb na území SO ORP Nýřany vytvořené v rámci komunitního plánování sociálních služeb. Tabulka byla zaktualizována k 2. polovině roku 2023 dle registru poskytovatelů sociálních služeb.

Tabulka 23 Přehled poskytovatelů sociálních služeb působících na území SO ORP Nýřany

Poskytovatel	Právní forma
Baculus o.p.s.	141 – Obecně prospěšná společnost
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Člověk v tísni, o.p.s.	141 – Obecně prospěšná společnost
Diakonie ČCE-středisko Západní Čechy	721 - Církevní a náboženské společnosti
Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza, p.o.	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem

Spolufinancováno Evropskou unií

DS Zbůch s.r.o.	112 – Společnost s ručením omezeným
Ledovec, z.s.	706 - Spolek
Město Horní Bříza	801- Obec
Sdružení občanů EXODUS, z.s.	706 - Spolek
SETI GROUP s.r.o.	112 – Společnost s ručením omezeným
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	161 - Ústav

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. obsahuje přehled cílových skupin, na které se zaměřují jednotlivé sociální služby. Tabulka je zredukována na cílové skupiny, které jsou relevantní k tématu ohrožených dětí. Přehled cílových skupin včetně četnosti sociálních služeb, které pro danou cílovou skupinu poskytují své služby je dále znázorněn také v **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

Tabulka 8 Přehled poskytovatelů sociálních služeb působících na území SO ORP Nýřany.

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby bez přístřeší	Člověk v tísni, o.p.s.	16+	Odborné sociální poradenství
		11+	Terénní programy
		1-64 let	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Ledovec, z.s.	16-80+	Sociální rehabilitace
Osoby s kombinovaným postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80+	Domovy pro osoby se zdravotním postižením
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	Odlehčovací služby
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Chráněné bydlení
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
Osoby s tělesným postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80	Domovy pro osoby se zdravotním postižením
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	Odlehčovací služby
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	

Spolufinancováno Evropskou unií

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	Chráněné bydlení
Osoby se zdravotním postižením	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-80	Domovy pro osoby se zdravotním postižením
	Sdružení občanů Exodus, z.s.	7-26+	Odlehčovací služby
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	1-64	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
	Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch	16-64	Chráněné bydlení
Osoby s mentálním postižením	Ledovec, z.s.	16-80+	Sociální rehabilitace
	Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	16-80+	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Člověk v tísni o.p.s.	1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Etnické menšiny		16-80+	Odborné sociální poradenství
		11-80+	Terénní programy
		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Imigranti a azylanti		16-80+	Terénní programy
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Oběti domácího násilí		11-80+	Odborné sociální poradenství
Oběti obchodu s lidmi		16-80+	Terénní programy
		16-80+	Terénní programy
		11-80+	Odborné sociální poradenství
Oběti trestné činnosti		16-80+	Terénní programy

Spolufinancováno Evropskou unií

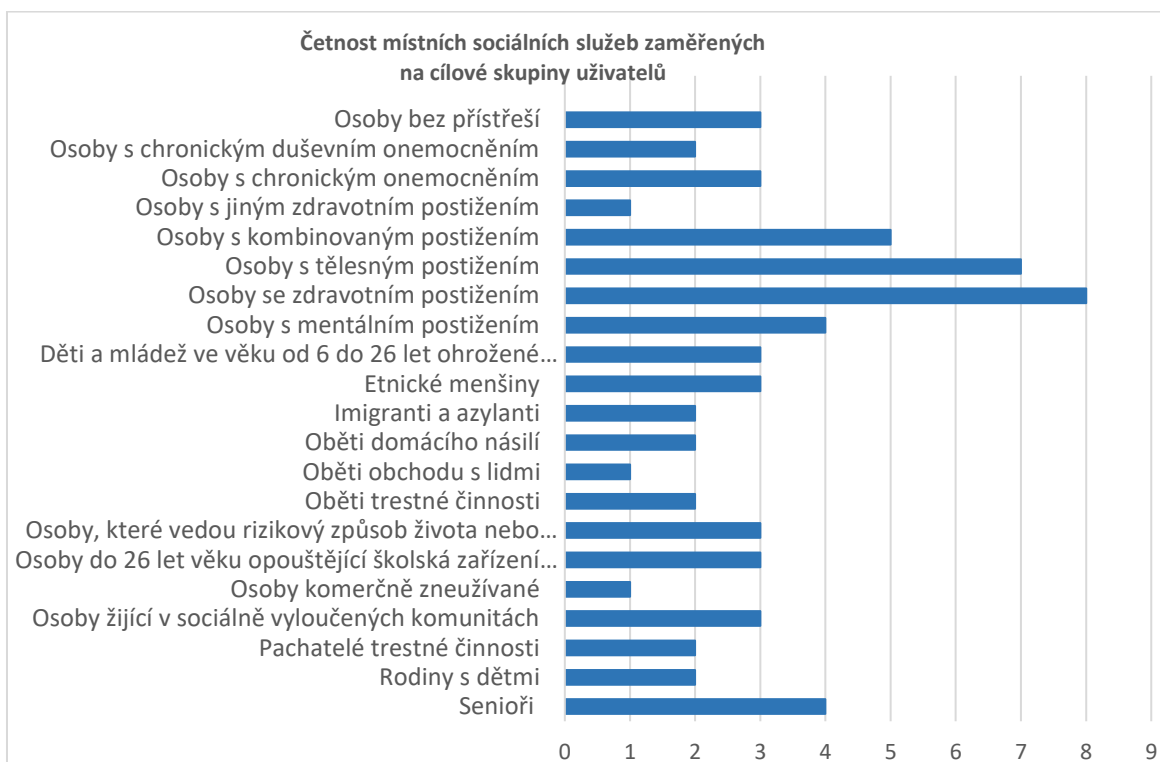
Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Osoby komerčně zneužívané		16-80+	Terénní programy
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách		1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Pachatelé trestné činnosti		11-80+	Odborné sociální poradenství
		16-80+	Terénní programy
Rodiny s dítětem/děťmi	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	1-6	Pečovatelská služba
	Člověk v tísni o.p.s.	1-64	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

Graf č. 3 Přehled cílových skupin sociálních služeb působících v SO ORP Nýřany

Spolufinancováno Evropskou unií

Zdroj: Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

V sociální oblasti působí vedle registrovaných sociálních služeb dle zákona Zákon č. 108/2006 Sb., také návazné sociální služby, které mají v tomto systému své nezastupitelné místo. Proto zde uvádíme výčet těchto organizací včetně služeb, které nabízejí. Seznam je převzat z katalogu poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb na Nýřansku, který vznikl v rámci komunitního plánování sociálních služeb.

Diakonie ČCE – Středisko Západní Čechy na území mimo výše zmíněného poskytuje také:

- službu Adite pro náhradní rodiny - konkrétně doprovázení pěstounských rodin
- podporu vzdělávání (včetně online formy)
- potravinovou a materiální pomoc pro osoby, které se ocitly ve finanční nouzi a tato pomoc jim pomáhá zajistit základní životní potřeby, hradit pravidelně např. platby za bydlení nebo splácet dluhy

Člověk v tísni na území mimo výše zmíněného poskytuje také:

- podpora vzdělávání
- potravinovou a materiální pomoc pro osoby, které se ocitly ve finanční nouzi a tato pomoc jim pomáhá zajistit základní životní potřeby, hradit pravidelně např. platby za bydlení nebo splácet dluhy.

Spolufinancováno Evropskou unií

14. Průzkum potřeb na školách v ORP Nýřany

Na jaře 2025 proběhl průzkum potřeb mezi žáky druhého stupně základních škol v ORP Nýřany. Cílem bylo zjistit, jak se děti cítí ve škole, jaké vztahy zažívají, jak vnímají chování svých spolužáků a učitelů a zda se setkávají s rizikovým chováním. Celkem odpovědělo 328 žáků.

Většina žáků popisuje svou třídu jako přátelské a spolupracující prostředí – 68 % uvedlo, že se spolužáci k sobě chovají ohleduplně, a 72 % cítí, že si navzájem pomáhají. Přes 60 % žáků také vnímá školní atmosféru jako zábavnou a uvolněnou. Přesto přibližně 30 % dětí uvedlo, že se necítí být oblíbené, a asi 18 % se raději baví s vrstevníky z jiných tříd.

Přibližně 35 % žáků zažívá občasné posměšky, nadávky nebo vyčleňování z kolektivu. 15 % uvedlo zkušenost s fyzickým napadením. Opakované vyrušování v hodinách zažívá více než 50 % žáků. Sebepoškozování nebo poruchy příjmu potravy u spolužáků si všimlo zhruba 10 % respondentů.

Rizikové chování se týká především starších ročníků. Kouření (včetně e-cigaret a nikotinových sáčků) uvedlo 22 % žáků, alkohol 16 %, marihuanu 8 % a kratom 5 %. Užívání jiných návykových látek bylo vzácné.

Vztahy k učitelům jsou smíšené – 49 % žáků uvedlo, že se cítí být učiteli vyslechnuti, pokud potřebují pomoc. Na druhé straně 28 % uvedlo zkušenost s nespravedlivým nebo necitlivým chováním. Přibližně každý třetí žák popsal některého pedagoga jako příliš přísného nebo neempatického.

Když žáci potřebují pomoc, nejčastěji se obracejí na rodiče (71 %) a kamarády (60 %). Na třídního učitele by se obrátilo 36 % žáků, na školního psychologa nebo výchovného poradce kolem 24 %.

Z hlediska komunikace v rodinách vyplývá, že 86 % rodičů se pravidelně zajímá o známky svých dětí. Přibližně 50 % se ptá, jak děti vycházejí se spolužáky, a 43 % se zajímá o to, zda jsou ve škole spokojené. Jen 40 % žáků uvedlo, že si s rodiči pravidelně povídají o tom, co je ve škole baví nebo trápí.

Navzdory obtížím vyjádřilo 85 % žáků spokojenost se svou školou. To ukazuje na celkově pozitivní vztah dětí ke školnímu prostředí a důvěru v jeho zlepšování.

Následné fokusní skupiny se zaměřily na problematické oblasti, které vyplynuly z dotazníků a na upřesnění uvedených odpovědí. Současně proběhl rozhovor i se školními pedagogy prevence.

Žáci často na těchto skupinách popisovali zkušenosti s necitlivým, nevhodným či nespravedlivým chováním ze strany učitelů. Zesměšňování, nadřezování vybraným žákům, křik nebo ignorace potíží dětí oslabují důvěru žáku k dospělým. Část učitelů je vnímána jako autoritativní a podpurná, jde však o výjimky.

Vyskytují se opakované případy šikany, často bez účinného zásahu dospělých. Výrazně alarmující jsou časté zmínky o sebepoškozování a psychických obtížích. Školy vykazují

Spolufinancováno Evropskou unií

nedostatečnou schopnost systematicky reagovat na tyto problémy a nabídnout následnou podporu.

Přestože ve školách působí výchovní a preventivní pracovníci, jejich časové možnosti i odborná kapacita jsou omezené. Žáci často nemají přehled o tom, jaké mají kompetence a s čím se na ně mohou obracet. Důvěru znevažuje i jejich zapojení do výuky. To vše snižuje dostupnost podpory a oslabuje funkčnost systému prevence a krizové intervence.

Školy postrádají efektivní napojení na odborné instituce, které by mohly poskytovat žákům potřebnou psychologickou nebo sociální pomoc v krizových situacích. V případech závažné psychické zátěže, traumatu či ohrožujícího chování zůstávají školy často bez podpory a musí reagovat samy, přestože pro to nemají dostatečné kapacity ani odborné zázemí. Dlouhodobě chybí koordinovaná spolupráce se službami, jakou jsou OSPOD, krizová centra nebo dětská psychiatrická péče. Tento stav výrazně zvyšuje zátěž pedagogického sboru a zároveň snižuje šanci dětí na včasnou a adekvátní pomoc.

Objevují se též případy sebedestruktivního chování, užívání nikotinových sáček, energetických nápojů či dokonce tvrdších drog. Děti opakovaně uvádějí, že chybí prostor pro jejich vyjádření, zapojení, bezpečné sdílení i pozitivní zpětnou vazbu.

Spolufinancováno Evropskou unií

15. Závěr

Analýza ukazuje, že na území obce s rozšířenou působností Nýřany existují významné potřeby v oblasti podpory rodin s dětmi, zejména těch, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Zjištění potvrzují, že současná nabídka služeb a podpůrných opatření často neodpovídá specifickým potřebám těchto rodin, ať už jde o nedostatečnou nabídku sociálních služeb, omezený přístup k volnočasovým aktivitám, nebo potřebu podpory při výchově a vzdělávání dětí.

Za klíčové je považováno rozšíření dostupnosti sociálních a podpůrných služeb, včetně terénních a ambulantních forem práce s rodinami. Rodiny v ORP Nýřany často potřebují pomoc v podobě včasné intervence, poradenství a podpory rodičovských kompetencí. Významná je rovněž potřeba posílit nabídku volnočasových aktivit a preventivních programů pro děti, které napomáhají jejich začlenění do kolektivu, rozvoji sociálních dovedností a snižují riziko sociálního vyloučení.

Z analýzy vyplývá také potřeba zlepšit spolupráci mezi jednotlivými aktéry systému – školami, sociálními službami, zdravotnictvím a dalšími subjekty, které přicházejí do kontaktu s ohroženými dětmi a jejich rodinami. Klíčovým aspektem je efektivní sdílení informací a koordinace podpory napříč profesemi a institucemi.

Nezbytnou podmínkou pro zajištění funkčního systému podpory je také dostatečné personální a odborné zázemí. To zahrnuje jak zajištění kvalifikovaných pracovníků, tak i jejich systematické vzdělávání a dostupné supervize. Bez adekvátního financování a strategického rozvoje služeb nebude možné zajistit dlouhodobě udržitelnou a efektivní pomoc rodinám s dětmi v ORP Nýřany.

Do budoucna se jako důležité jeví nejen posilování personálních kapacit a odborného zázemí škol, ale také rozvoj koordinace mezi zapojenými institucemi a podpora sdílení dobré praxe. Důsledná a citlivě nastavená spolupráce napříč resorty může významně přispět ke zlepšení podmínek pro vzdělávání a celkový rozvoj dětí v regionu.

Spolufinancováno Evropskou unií

Seznam zkratk

CpKP ZČ – Centrum pro komunitní práci západní Čechy

DPS – Dům s pečovatelskou službou

KP – Komunitní plán

KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb

MAS – Místní akční skupina

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

OÚ – Obecní úřad

OZP – osoba se zdravotním postižením

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností (obec III. typu)

SO POÚ – Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)

Seznam zdrojů

Základní a rozvojová síť sociálních služeb Plzeňského kraje k 1. 1. 2020

Registr poskytovatelů sociálních služeb

Číselník právních forem MPMR ČR

www.mvcr.cz

www.mpsv.cz

www.cssz.cz

www.uradprace.cz

<https://policie.gov.cz/policie-cr.aspx>

www.plzensky-kraj.cz/krajsky-urad

webové stránky jednotlivých obcí v ORP Nýřany

„Toto dílo „Analýza problematiky ohrožených dětí pro SO ORP Nýřany“ je licencováno pod licencí Creative Commons CC BY-SA 4.0. Licenční podmínky navštivte na adrese CC BY-SA 4.0 Právní ujednání | Uveďte původ-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní | Creative Commons.“